БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫН!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

121 (5013) | 1946 оной июниин 15, Суббото | сэн 20 мүнгэн

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ АМЖАЛТАНУУДЫЕ УЛАМ АРБИДХАХА

Шэнэ Сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй Хүндэлэлэй республиканска доска бии болгохо тухай БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй тогтоол нэгэ һарын саада тээ гараа һэн. Энэ доска бии болгоһон ябадал республикын ажаүйлэдбэри, транспорт ба хэлхеэ-холбооной предприятинууд дээрэ, колхозууд, совхозууд ба культурна ажаһуудалай эмхи зургаануудта ажалай шэнэ эдибхи түрүүлжэ, Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөе улам бүри үргэдхэбэ. Мүнөө республикын олонхи предприятинууд ба колхозууд социалистическэ уялгануудые абажа, тэрэнээ толотомо һайнаар дүүргэхын түлөө эгээл эршэтэй шангá хүдэлмэри эмхидхээд байна.

Тэрээнэй түрүүшын аша үрые бидэнэр май һарын результат дээрэһээ харанабди. Энэ һара болбол хэдэн олон предприятинууд ба бүхэли аймаг, районуудай, городуудай ажалшадай эдибхи зоригтой ажалаар дүүрэһэн һара байгаа. Энэ хурдан шангá тэмсэл соо хэн илаа гээшэб?

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой тогтоолой ёһоор, республиканска Хүндэлэлэй доскада ороһон предприятинуудай ба тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй нэрэнь манай газетын мүнөөдэрэй номерто тунхаглагдаба.

Шэнэ Сталинска табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэгшэдэй түрүү зэргэдэ Улан-Удын мяханай консервын комбинадай коллектив ябана. Тэрэнэй нэрээр Хүндэлэлэй доска нээгдэбэ. Бидэнэр энэ комбинадые үнинэй мэдэнэбди. Улан-Удын мяханай консервнэ комбинадай коллектив Эсэгэ оронойнгоо аюулда ороод байхадань унтаха нойроо мартажа үдэр һүнигүй ажаллажа байгша һэн. Энэ комбинадай ажалшад эдеэ хоолой зүйлөөр эрэлхэг баатар Улаан Армияа таһалдалгүй хангажа байһан ба хангажашье байна. Иимэ эршэтэй ба эмхитэй ажалайнгаа түлөө манай эндэхи мяханай энэ комбинат Гүрэнэй Оборонын Комитедэй дамжуулгын Улаан тугые саг үргэлжэ хадагалха эрхэ олоһон юм. Мүнөө дайн сэрэгэй дүүрээд байхадань энэ комбинадай коллектив ажалайнгаа эршые бишиихашье буладхангүй, Эсэгэ оронойнгоо саашанхи бадаралтын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна.

Республикын газар дайда дээрэ хадагалагдажа байгаа элдэб баян эрдэнэтэ шулуу болон алта малтажа, Эхэ оронoo баяжуулха талаар эршэтэй ехэ ажал хэжэ байһан Зэдын болоод Баргузинзолото комбинадууд Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэхэ эрхэ олоо. Эдэ комбинадууд түсэбөө 100 холо гаран хуби дүүргэһэн байна.

Республика соо эрхимлэжэ ябаһан түрүүшүүлэй список соо «Байкалорыбтрест», «Бурмонголлес» трестын нэрэнүүдые уншанабди. Тэдэнэй зэргэдэ загаһанай, ой модоной түрүү предприятинуудһаа гадна, мүн лэ зам харилсаанай, холбоо-ютагай ажаүйлэдбэриин түрүү предприятинууд ба Улан-Удын городской электростанци, ликеро-архиин завод баһал бии. Мүн энэ түрүү предприятинуудай зэргэдэ жэлэйнгээ түсэбые гүйсэд дүүргээд байһан Сүхын МТС ябалсана.

Иигээд байхада шэнэ табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө мүрысөөн болбол республикын арадай ажахын гол шухала һалбаринууд дээрэ ехэхэн амжалта туйлаха ябадалда хүргэһыень харанабди. Партийна, советскэ органуудай зорилго хадаа туйлаһан эдэ амжалтануудаа улам бүри арбидхаха, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгожо республикын бүхы предприятинууд ба колхоз, МТС-үүдые эдээн шэнгеэр ажаллуулха ябадал болоно.

Гэхэ зуура республиканска энэ доскада бэшүүлэгдэһэн предприятинуудһаа бүри һайнаар хүдэлмэрилхэ гэжэ оролдожо байһан предприятинууд манай эндэ олон бии. Тэдэнэй тоодо Галуута нуурай рудоуправлени, гүрэнэй завод, спиртын завод ба бусад олон предприятинууд оролсоно. Теэд эдэнэр республиканска доскада юундэ орожо шадаагүйб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй гэр байра бариха талаар, ажалайнгаа график сахиха болон ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар хэдэ хэдэн дутагдалнуудтай байха юм. Эдэ мэтэ предприятинууд горьтойхон хүсэлээд байгаа һаа, июниин дүнгөөр республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэхэ дүүрэн аргатай. Иимэрхүү предприятинуудай дэргэдэхи партийна ба профсоюзна организацинуудай зорилго хадаа дутуунуудаа дүүрэн усадхахын түлөө тэмсэлые эмхидхэхэ, хүдэлмэридөө хойрог нобшоор хандажа байһан хүнүүдтэй хатуу шангаар тэмсэхэ ба байһан аргануудаа бүрин хэрэглэхэ ябадал болоно.

Эдэ түрүү предприятинуудай хажуугаар манай эндэ гээгдэжэ ябаһан газарнууд яһала олон байна. Хэрбээ байһан аргануудаа бүрин хэрэглээд, социалистическэ мүрысөөе нэрлэгдэһэн түрүү предприятинууд шэнги һайнаар эмхидхээд байгаа һаа, манай республика бүри ехэ амжалтатай байха һэн. Теэд энээндэ ямар юумэн һаад тойбо татанаб? Түбхын түрүүндэ, абаһан уялгануудтаа хайша хэрэгээр хандаха, зэмсэг түхеэрэлгээе дүүрэн ба гамтайгаар хэрэглэхын тула оролдохогүй ушар гарана гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэнь зарим партийна комитедүүд тэрээндэ һанаа амараар хандажа байха юм. «Табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй хойноһоо партийна хүтэлбэри хэхэ тухай» партиин областной комитедэй бюрогой тогтоолой дүүргэлтэ хадаа мүрысөөн тухай суглаа хэжэ, уялга абаһан дээрэһээ сэгнэгдэхэ бэшэ, харин тэрэ уялгаа хайшан гэжэ дүүргэжэ байһан дээрэһээнь, тэрэнэй тула партийно-политическэ хүдэлмэриие хайшан гэжэ ябуулжа байһан дээрэһээнь сэгнэгдэхэ байна. Тиимэ ушарһаа аймагай ба районой партийна комитедүүд болбол социалистическэ мүрысөөнэй хойноһоо үдэр бүриин шалгалта хэжэ байха ёһотой. Тиигээд байхада гүрэнэй түсэбые гүйсэд гү, али холо үлүүлэн дүүргэһэн предприятинуудай тоо арбан хоёрхон байха бэшэ, харин бүри олон боложо болохо байна.

Тэрэнэй тула июнь соо улам эршэтэйгээр, улам эмхитэйгээр хүдэлмэрилхэ ёһотойбди.

Улаан Армиин маршалнууд, генералнуудта Югославиин Арадай Федеративна Республикын орденууд ба медальнууд барюулагдаба

Июниин 9-дэ Москвада Улаан Армиин маршалнууд, генералнууд ба офицернүүдтэ Югославиин Федеративна Арадай Республикын шагналнууд барюулагдаба.

Югославиин Федеративна Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ маршал Иосип Броз-Тито советскэ маршалнууд, генералнууд ба офицернүүдтэ хандаһан тобшохон үгэ соогоо Гитлерэй дайсаниие дараха ба немецко-фашистска булимтарагшадһаа Югославиие сүлөөлһэн хэрэгтэ Улаан Армиин ба тэрэнэй полководецуудай гайхамшагта габьяае тэмдэглээд, һүүлээрынь Югославиин Арадай Скупщинын Президиумэй даалгабаряар шагнагдагшадта орденуудые барюулба.

Хамагай түрүүндэ Советскэ Союзай Маршал А. М. Василевский шагнал абана. Һүүлээрынь флодой адмирал Н. Г. Кузнецов, армиин генерал А. В. Хрулев, артиллериин главна маршал Н. Н. Воронов, артиллериин маршал Н. Д. Яковлев, инженернэ сэрэгүүдэй маршал М. П. Воробьев, хэлхеэ-холбооной сэрэгүүдэй маршал И. Т. Пересыпкин, генерал-полковник С. М. Штеменко, генерал-полковник И. В. Шикин ба бусадта орденууд ба медальнууд барюулагдаһан байна.

Шагнагдагшадай зүгһөө Советскэ Союзай Маршал А. М. Василевский харюугай үгэ хэлэбэ.

ВЛКСМ-эй ОБКОМ БА БМАССР-эй ГАЗАРТАРЯАЛАНГАЙ МИНИСТЕРСТВОДЭ

Залуушуулай тракторна бригадануудай республиканска социалистическэ мүрысөөнэй 1946 оной июниин 1-эй дүнгүүд тухай

ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Газартаряалангай Министерство болбол залуушуулай тракторна бригадануудай республиканска социалистическэ мүрысөөнэй 1946 оной июниин 1-эй дүнгые хаража үзөөд, энэ мүрысөөндэ 149 залуушуулай тракторна бригаданууд хабаадалсажа, хабарай хүдэлмэринүүдэй түсэбүүдые гансал дүүргэһэн бэшэ, харин үлүүлэн дүүргэһэн байна гэжэ тэмдэглэбэ.

Иволгын, Кударын, Түнхэнэй, Мухаршэбэрэй, Заиграйн аймагуудай залуушуулай тракторна бригаданууд мүрысөөндэ һайн жэшээнүүдые туйлаһан байха юм.

Тиин, ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Газартаряалангай Министерство болбол ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой обком, БМАССР-эй Газартаряалангай Министерствын нэгэдэхи шан абаха кандидадта Саянтын МТС-эй нүхэр Бимба Дымбрыловэй хүтэлбэрилдэг тракторна бригадые баталба. Энэ бригада условно трактор бүхэнөөр зөөлэн хахалалгада оруулан 336 гектар һайн шанартайгаар элдүүрилжэ, хабарай хүдэлмэриин түсэбые 215 процент дүүргэһэн 1343 килограмм горючи арбилһан байха юм. Мүн ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Газартаряалангай Министерствын нэгэдэхи шан абаха кандидадта условно трактор бүхэнөөр 309 гектар һайн шанартайгаар элдүүрилжэ, хабарай хүдэлмэриин түсэбые 208 процент дүүргэһэн, Ехэ-Кударын МТС-эй Цырен Дамбаевай хүтэлбэрилдэг залуушуулай тракторна бригада баталагдаба.

Гадна, ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Газартаряалангай Министерствын дамжуулгын Улаан тугые нүхэр Дамбаевай бригадаһаа абажа, нүхэр Дымбрыловэй бригадада барюулһан байна.

Условно трактор бүхэнөөр 216 гектар элдүүрилжэ, хабарай хүдэлмэриин түсэб 195 процент дүүргэһэн Ехэ-Кударын МТС-эй нүхэр Капустинай, условно трактор бүхэнөөр 234.60 гектар элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэриин хабарай түсэб 194 процент дүүргэһэн Сүхын МТС-эй нүхэр Банзаракцаевай, условно трактор бүхэнөөр 211 гектар элдүүрилжэ, хабарай хүдэлмэриин түсэб 190 процент дүүргэһэн Саянтын МТС-эй нүхэр Анжуевай тракторна бригаданууд ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Газартаряалангай Министерствын хоёрдохи шангуудые абаха кандидадуудта баталагдаба.

Условно трактор бүхэнөөр 206 гектар элдүүрилжэ, хабарай хүдэлмэриин түсэбые 218 процент дүүргэһэн Кыренскэ МТС-эй нүхэр Санжиевай, условно трактор бүхэнөөр 201 гектар элдүүрилжэ, хабарай хүдэлмэриин түсэб 208 процент дүүргэһэн Саянтын МТС-эй нүхэр Трифоновой, условно трактор бүхэнөөр 198 гектар элдүүрилжэ, хабарай хүдэлмэриин түсэб 201 процент дүүргэһэн Курбын МТС-эй нүхэр Гатабоной, условно трактор бүхэнөөр 196 гектар элдүүрилжэ, хабарай хүдэлмэриин түсэб 202 процент дүүргэһэн Кыренскэ МТС--эй нүхэр Хосомоевай бригаданууд ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Газартаряалангай Министерствын гурбадахи шангуудые абаха кандидадуудта баталагдаһан байна.

Тэрэшэлэн ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Газартаряалангай Министерство болбол Хориин МТС-эй нүхэр Гармаевай, Курбын МТС-эй нүхэр Цырендоржиевай, Кабанскын МТС-эй нүхэр Михайловай, Хэжэнгын МТС-эй нүхэр Цыренжаповэй, Хонхолойн МТС-эй нүхэр Горюновай, Жиримскэ МТС-эй нүхэр Кустовой, Суулгын МТС-эй нүхэр Пансуковой тракторна бригадануудай һайн хүдэлмэринүүдые тэмдэглэбэ.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Областной комитедэй бюро болбол шэнэ Сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй республиканска „ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКАДА“ ажаүйлэдбэриин, зам харилсаанай ба хэлхеэ-холбооной предприятинуудай хүдэлмэриин 1946 оной май һарын дүнгүүдээр удаадахи предприятинуудые бэшэхэ гэжэ тогтообо гэбэл:

УЛАН-УДЫН МЯХА-КОНСЕРВЫН КОМБИНАТ,—директорынь М. И. Сарбаев, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй парторг К. Ф. Воронцова, фабзавкомой түрүүлэгшэ М. Казекина.

«БУРМОНГОЛЛЕС» ТРЕСТ, —эрхилэгшэнь П. А. Афанасенко, парторганизациин секретарь М. С. Старков, месткомой түрүүлэгшэ М. С. Третьяков. Хандагатайн мехлеспункт, Ээриин мехлесопункт ба Шулуутайн леспромхоз илангаяа шалгарба.

УЛАН-УДЫН ГОРОДСКОЙ ЭЛЕКТРОСТАНЦИ,—директорынь В. П. Стругацкий, парторганизациин секретарь С. П. Портнягин, месткомой түрүүлэгшэ П. А. Дымников.

БАЙГАЛ-СЭЛЭНГЫН ПАРОХОДСТВО,—эрхилэгшэнь И. Г. Горбачев, узелай парткомой секретарь А. И. Рыльский, Баскомречын түрүүлэгшэнь А. А. Мадаев.

БАРГАЖАНАЙ АЛТАНАЙ КОМБИНАТ,—директорынь В. И. Лозовский, ВКП(б)-гэй обкомой парторг М. С. Шрагер.

ЛИКЕРО-АРХИИН ЗАВОД,—директорынь А. И. Конусенко, парторганизациин секретарь К. М. Шитик, фабзавкомой түрүүлэгшэ Н. Н. Шаронов.

ЗЭДЫН КОМБИНАТ,—директорынь Я. В. Тимошенко, ВКП(б)-гэй горкомой секретарь Н. В. Халеев.

БАЙКАЛГОСРЫБТРЕСТ,—эрхилэгшэнь С. К. Коряко, парторганизациин секретарь М. С. Михелевич.

УЛАН-УДЫН ДЕПО,—начальнигынь Ф. Ф. Холин, парторганизациин секретарь М. М. Михланов, месткомой түрүүлэгшэ Л. О. Фролов.

ШУЛУУТАЙН ИЗВЕСТКЫН ЗАВОД,—директорынь В. Г. Нелюбин, парторгнь А. А. Петров, профорг Ф. И. Шашин.

ҺЭЕЫ ДАРАЛГЫН ФАБРИКА,— директорынь Н. Т. Лукашевич, парторганизациин секретарь И. Л. Нетак, фабзавкомой түрүүлэгшэ З. В. Кузьмин.

СҮХЫН МТС,—директорынь Ц. Н. Найданов, парторгнь В. И. Бадашкеев.

Колхозуудта хүдөө-ажахын машинанууд эльгээгдэхэнь

Республиканска „Сельхозснабай“ конторо (эрхилэгшэнь нүхэр Шевнин) колхозуудые хүдөө-ажахын машина ба зэр зэмсэгүүдээр хангаха талаар майнгаа даалгабари үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Мүнөө тус конторо 100 культиватор, 130 комплект үбһэ хуряалгын машинануудые ба бусад зэмсэгүүдые абаад байна.

Эдэ машинануудань һаяар хүдөө эльгээгдэхэнь.

Телеграфна конторын амжалтанууд

Улан-Удын телеграфна конторой коллектив шэнэ сталинска табанжэлые дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ эдибхитэйгээр оролсоһонойнгоо ашаар үнгэрэгшэ һарынгаа даалгабари олзо оруулгаар 128 процент дүүргэһэн байна.

Тус конторын стахановецууд-бодистнууд нүхэр Понамаренко, Тихотсая, Герасимова гэгшэд даалгабаряа холо үлүүлэн дүүргэжэ өөһэд хоорондын мүрысөөндэ түрүүлбэд.

Промкомбинадай коллективэй амжалта

Улан-Удын промкомбинадта цех хоорондын социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрһэн байна. Энэ мүрысөөнэй ашаар тус промкомбинадай коллектив майнгаа түсэб 115,9 процент дүүргэхэтэйгээ хамта гаргаһан продукциингаа шанарые һайжаруулжа шадаһан байха юм.

Кузнечнэ цехын коллектив майнгаа даалгабари 20 үдэрэй турша соо 320 процент дүүргэжэ мүрысөөндэ түрүүлбэ. Цехын эрхим кузнец нүхэр Заиграев гэгшэ үдэр бүриингөө даалгабари үргэлжэ үлүүлэн дүүргэдэг байна.

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ тухай

ВЦСПС-эй Президиумэй Тогтоол

Түрүү предприятинуудай транспортын ба хэлхеэ-холбооной эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад болбол шэнэ Сталинска табанжэл соо советскэ арадай урда парти ба правительствын табиһан агуу ехэ зорилгонуудаар хүсэ зоригоо бадаруулан, 1946—1950 онуудта СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөе эмхидхэн дэлгэрүүлхын уряал хэжэ, Советскэ Союзай бүхы ажалшадта хандаһан байна.

Түрүү предприятинуудай коллективүүдэй уряал хандалганууд болбол хүдэлмэришэн ангиин ба советскэ интеллигенциин үргэн олоной дунда халуун угтамжа олоһон байна. Арадай ажахын хүсэн түгэс шэнэ хүгжэлтын түлөө, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө, советскэ арадай энхэ һайхан байдал ба культурые бадаруулхын түлөө бүхы арадай олониитын хүдэлөөн болохо социалистическэ мүрысөөн болбол үдэрһөө үдэртэ улам үргэнөөр дэлгэржэ байна.

Түрүү коллективүүдэй эдибхитэ үүсхэлнүүдые дэмжэглэжэ Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй Президиум болбол нигэжэ тогтооно:

1. Бүхы профсоюзна эмхи зургаанууд болбол ажаүйлэдбэриин бүхы һалбаринууд дээрэ, транспорт дээрэ, барилгада, совхозуудта ба МТС-үүдтэ социалистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрхэ ябадал хангажа, мүрысөөндэ бүхы эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэдые, инженернүүдые, технигүүдые ба албахаагшадые эдибхитэйгээр хабаадуулха ёһотой гэжэ уялгалха.

2. Профсоюзуудай центральна, областной, фабрично-заводской ба цеховой комитедүүд болбол предприятинуудай хоорондохи ба илангаяа завод фабрикануудай доторхи, цехүүдэй, участогуудай, халаануудай, бригадануудай хоорондохи социалистическэ мүрысөөе үдэр бүри эдибхитэй һайнаар ударидан хүтэлжэ байха ба тус тусгаар ажалшад бүхэнэй хоорондохи мүрысөө эмхидхэхэ ёһотой гэжэ дурадхаха.

Мүнөө үедэ дэлгэржэ байгаа социалистическэ мүрысөөе хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ ажалшадай ба албахаагшадай творческо эдибхиие бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ тээшэ ажалай бүтээсые улам саашаланьдээшэлүүлхэ, һарын ба кварталай үйлэдбэриин түсэбүүдые ба 1946 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ тээшэ хандуулха хэрэгтэй. Шэнэ табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэһэн ябадал болбол 1946—1950 онууд соо СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхын агуу ехэ программые дүүргэхэ ба үлүүбшэлэн дүүргэхын этигэл баримта мүн болохо байна.

3. Үндэр шанартай ба тогтоогдоһон номенклатурада зохимжотой продукциие бүтээн гаргахын талаар гүрэнэй түсэбые хододоо дүүргэжэ ба үлүүлэн дүүргэжэ байдаг, шэнэ янзын продукцинуудые гаргаха ябадал шудалдаг ба үйлэдбэриингөө хэмжээе саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ байдаг, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар, продукциин үнэ сэнгые доошолуулха талаар, гэр байрын ба культурно-ажаһуудалай барилгын талаар түсэбүүдые дүүргэдэг—имагта иимэл предприятинууд Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ илагшын нэрэ олохо байна гэжэ тогтоохо. Мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргахадаа мүн баһа ажал хүдэлмэриие аршалан хамгаалхын талаар ба хүдэлмэришэд ба албахаагшадай гэр байрын эрхэ байдалые һайжаруулха талаар ажахын ба профсоюзна органуудай хэһэн хүдэлмэриие тоодо абаха тон шухала байна.

Илагша предприятинуудта СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг, ВЦСПС-эй ба Министерствонүүдэй улаан тугууд ба мүнгэн шагналнууд үгтэхэ байна.

4. ВЦСПС ба Министерствонүүд болбол профсоюзуудай ЦК-нүүдэй хабаадалгатайгаар предприятинууд, трестнүүд, комбинадуудай ударидагшадай профсоюзна эмхизургаануудтай хамта үгэһэн документальна материалнуудай баримта дээрэ үндэһэлжэ һара бүри Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаха ёһотой гэжэ тогтоохо.

Дамжуулгын Улаан тугууд болбол мүрысөөндэ илаһан предприятинуудта хүдэлмэришэд ба албахаагшадай хамтын суглаан дээрэ барюулагдаха ёһотой.

5. Шэнэ табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө дэлгэржэ байгаа социалистическэ мүрысөөнэй асуудалнуудые үргэнөөр нинтэлэн харуулха ба һара бүхэндэ мүрысөөнэй дүнгүүдые ниитэлхые „Труд“ газетын редакциие уялгалха.

Советскэ Союзай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад болбол коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро, агуу ехэ Сталинай ударидалга доро, Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй тугые үндэр дээшэнь үргэжэ, шэнэ табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ өөрынгөө бүхы хүсэ шадал ба эрдэмээ үгэхэ бээзэ гэжэ ВЦСПС-эй Президиум этигэн найдажа байна.

В. КУЗНЕЦОВ, ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ.

1946 оной июниин 8.

МТС-үүдэй МҮРЫСӨӨН

Тракторна хүдэлмэринүүдэй жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ тухай

БМАССР-эй газартаряалангай Министерствын мэдээн

1946 оной июниин 10.

Эзэлһэн һууринь	МТС-үүд	Дүүргэлтэнь (процентээр)	Нэгэ условно тракторaар элдүүрилһэнинь (гектараар)
1.	Сүхын	102,5	241,1
2.	Хамнигадайн	88,5	89,3
3.	Саянтын	81,0	181,6
4.	Жиримскэ	73.0	119.7
5.	Сэлэнгын	71,8	160,4
6.	Хэжэнгын	69,7	125,9
7.	Курбын	66,6	13 .1
8.	Кабанскын	66,4	122,9
9.	Хориин	59,7	96,5
10.	Сэлэндумын	59,3	116,2
11.	Кыренскэ	58,8	119,4
12.	Б-Кударын	58,5	127,2
13.	Иволгын	57,9	124,1
14.	Тимлюйскэ	56,5	96,8
15.	Хонхолойн	55,6	100,0
16.	Бургалтайн	55 1	128,5
17.	Суулгын	53,9	97,2
18.	Түнхэнэй	53,4	120,8
19.	Баргажанай	53,3	78 6
20.	Ториин	52,4	76,7
21.	Чесааныи	52,1	79,0
22.	Үшөөтэйн	51,8	97,0
23.	Итанцын	51,2	71,5
24.	Эгэтын	51,1	76,2
25.	Үдын	49,5	90,8
26.	Ново-Брянска	47,1	87,7
27.	Бичурын	44.9	94,1
28.	Тарбагатайн	44.9	89,1
29.	Гашейн	44,5	89,1
30.	Сагаан-усанай	43.1	87.7
31.	М-Куналейн	42 8	86.6
32.	О-Ключевскэ	42.5	72.8
33.	Б-Куналейн.	41,3	87,6
34.	Закаменай	41,3	49.3
35.	Кяхтын	31,7	61.1
36.	Куйтунска	27,2	40,0
	Хамта	53,2	99,9

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Табанжэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө

Торинн аймагай „Заветы Ильича“ колхозой партийна эхин организациин ябуулжа байгаа хүдэлмэри тухай

ПАРТИЙНА СУГЛААН КОММУНИСТНУУДЫЕ ХҮМҮҮЖҮҮЛНЭ

ВКП(б)-гэй Центральна ба Областной Комитедүүдэй заабаринуудһаа үндэһэлжэ, эндэхи партийна организаци болбол коммунистнуудай суглаануудые идейно-политическэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэхэ, партийна суглаанда баталһан шиидхэбэринүүдые саг болзор соонь дүүргэхэ тушаа асуудалда шухала анхаралаа табина.

Партийна бюрогой түсэбэй ёһоор һарадаа хоёр дахин бюрогой зүблөөн, нэгэ дахин хамтын партийна суглаан үнгэргэгдэнэ. Тэрээн дээрэ колхозойнгоо ба партийна организациин ажал хүдэлмэри тухай асуудалнуудые зүбшэлгэдэ коммунист бүхэн эдибхитэйгээр хабаадалсажа, үгэ хэлэдэг байха юм.

Һаяхан Дүрбэдэхи табанжэлэй түсэб ба партийна организациин зорилгонууд гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэжэ, энэ түсэб тухай хуулиие нэбтэрүүлэн ойлгуулха ба тэдэнэрые шэнэ табанжэлэй түсэб дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ зоригжуулан элсүүлхэ тушаа эли тодо хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан шиидхэбэри баталһан байгаа.

СУГЛААНАЙ ШИИДХЭБЭРИИЕ ИИГЭЖЭ ДҮҮРГЭНЭД

Партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэһэн асуудалнууд тухайгаа тодо һонор шиидхэбэри гаргаад, тэрээнэй дүүргэлтын хойноһоо саг үргэлжэ шалгажа байдаг юм.

Партийна бюро дээрэ малажал ба таряанажал тухай колхозой правлениин түрүүлэгшын гү, али ондоо харуюсалгата нюурнуудай тоосоо дууладаг байна.

Мүн баһа партийна бюрогой членүүд бригадирнууд, фермэнүүдтэ гаража, тэдэнэртэ дутуу дунда зүйлнүүдээ усадхахадань бодото туһаламжа үзүүлдэг юм.

ПОЛИТИЧЕСКЭ-ТЕОРЕТИЧЕСКЭ ЭРДЭМЭЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛНЭД

Тус партийна организациин коммунистнууд өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээ дээшэлүүлхэ тушаа ехэхэн хүдэлмэри хэнэ. Политһургуули эмхидхэгдэжэ, тэрээндэ 19 коммунистнууд ябана. Тэдэнэр ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые амжалтатайгаар шудалжа байна. Энэ һургуулиин занятиие партийна организациин секретарь нүхэр Цыдыпов өөрөө хүтэлбэрилжэ байдаг.

Тэрэнэй хажуугаар ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые ба марксизм-ленинизмын зохёолнуудые 13 коммунистнууд өөһэдөө шудалжа байха юм. Эдээндэ партийна организаци халуун туһаламжа үзүүлнэ.

Мүн тэрэшэлэн табанжэлэй түсэб тухай хуулиие шудалха кружок эмхидхэгдээ. Тэрээндэ 15 коммунистнууд ба 20 комсомолецууд ябажа, табанжэлэй түсэб тухай хуулитай гүнзэгыгөөр танилсана. Энэ кружогой занятиие нүхэр Федотов, нүхэр Цыдыпов, ахалагша агитатор Цыбикжапов гэгшэд хүтэлбэрилнэ.

КОММУНИСТНУУД—ЭДИБХИТЭЙ АГИТАТОРНУУД

Партийна организациин дэргэдэхи агитколлективэй 15 агитаторнуудһаа 7-ниинь коммунистнууд юм. Эдэнэр агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие колхознигуудай дунда ябуулха талаар ехэхэн дүй дүршэлтэй болоһон байна.

Агитаторнууд өөһэдынгөө хүндэтэй ба харюусалгатай үүргэнүүдые нэрэ түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Тиигээд арад зоной дунда хүндэтэй боложо шадаа. Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй член Тамажап Цыбикжапов болбол үндэр наһатай үбгэн байбашье һаа, партийна организациин үгэһэн даалгабариие саг болзор соонь дүүргэжэ байдаг.

Нүхэр Цыбикжапов болбол малшанай фермэнүүдээр, гүүртэнүүдээр үдэр бүри ябажа, Дүрбэдэхи табанжэлэй түсэб тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг юм. Тиихэ зуураа малшадай дунда энэ түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

Мүн тэрэшэлэн Цыренжап Шордоной гэгшэ агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсадаг хүн юм. Иимэнүүд агитаторнууд эндэ яһала олон бии.

ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИ БА АГИТКОЛЛЕКТИВ

Эндэхи партийна организациин дэргэдэ 17 агитаторнуудһаа бүридэһэн агитколлектив бии. Энэ агитколлективые нүхэр Федотов хүтэлбэрилнэ.

Һарадаа агитаторнуудай хоёр семинар ба үйлэдбэриин зүблөөнүүд үнгэргэгдэжэ, энээн дээрэ агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриин дутуу дундануудые элирүүлдэг ба агитаторнуудай саашанхи зорилгонууд тухай хэлсэдэг байна. Партийна организациин секретарь нүхэр Цыдыпов агитколлективэй хүдэлмэридэ ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ.

Агитаторнуудай үүсхэлээр һарадаа хоёр бүхэколхозно ханын газетэ гаргагдажа байгаа.

КОММУНИСТНУУД ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЗЭРГЭДЭ ЯБАНА

Коммунистнууд колхозойнгоо ажахын бүхы һалбаринууд дээрэ габшагай хүдэлмэриин үльгэр жэшээ харуулна.

ВКП(б)-гэй член Ц. Додоева тарилга дээрэ үдэрэйнгөө даалгабариие 130—150 процент гүйсэдхэжэ ябаа. Мүн тэрэшэлэн Ц. Бужигаев, Дагбаев гэгшэд үдэр бүри халаанайнгаа даалгабариие 150—200 процент дүүргэнэ. Нүхэр Дагбаевай бригада хабарай тарилгын түсэб хаһа болзор соонь, эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, колхозой правлениин ба партийна организациин дамжуулгын Улаан туг абаба.

Коммунистнууд-һаалишад Ц. Бадмаева, Ц. Чагдурова гэгшэд адуу малаа амжалтатайгаар үбэлжүүлээ. Мүн шэнэ түлнүүдые хоролтогүйгөөр тэнжээхэтээ хамта, һү тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ байха юм.

КОМСОМОЛЕЦУУД—ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИИН ДҮТЫН ТУҺАЛАГША

Комсомольско организаци болбол партийна организациин дүтын туһалагша мүн. Тиимэһээ эндэхи коммунистнууд комсомольско организацида анхаралаа ходо табижа байдаг.

«Заветы Ильича» колхозой комсомольско организаци болбол аймаг соогоо эгээл ехэ организаци болоно. Энэ комсомольско организаци 27 членүүдтэй юм. Тэрэнэй секретарь ВКП(б)-гэй членэй кандидат нүхэр Бадмаев болоно.

Нүхэр Бадмаев өөрынгөө хүдэлмэриин түсэб табихадаа түбхын түрүүндэ, партийна организациин секретарь нүхэр Цыдыповтэй хэлсэдэг юм. Комсомольско организациин суглаан һарадаа хоёр дахин үнгэргэгдэдэг байна. Тэрэ суглаанууд партийна организациин секретарь ба бусад коммунистнуудай хабаадалгатайгаар һонирхолтой ба һайнаар үнгэргэгдэдэг байна.

Комсомолецууд олониитын хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсана. 10 комсомолецууд агитаторнууд.

Колхоз соонь комсомольско-залуушуулай фермэ эмхидхэгдэнхэй. Энэ фермынхид адуу малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ, абаһан түлнүүдээ бүлтыень элүүр энхээр тэнжээһэн байна. Мүн баһа 10 комсомолецуудһаа бүридэһэн үндэр ургасын комсомольско-залуушуулай звеногой членүүд хабарай тарилгада һайнаар ябаба.

Е. ГОМБОЕВА. ВКП(б)-гэй Ториин айкомой инструктор.

Большевистскэ жэшээ харуулна

Сэлэнгын аймагай Доодо-Бухэнэй сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи партийна эхин организациин секретарь нүхэр Д. Будаев гэгшэ бүхы анхарал оролдолгоёо партийна эмхидхэлэй ба коммунистнуудай дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэ хандуулдаг байха юм.

Тус партийна эхин организациин бүхы коммунистнууд агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсана. Коммунистнуудайнь хахад составынь агитаторнуудаар хүдэлмэрилжэ байдаг.

Жэшээлхэдэ, колхозой малажал дээрэ коммунистнууд нүхэд Д. Галданова, Б. Жалсанова ба бусад агитаторнуудаар хүдэлмэрилхэ зуураа малшадай дунда ажал дээрэ большевистскэ жэшээ харуулдаг, дүлэтэ үгөөр агитаци үргэнөөр ябуулдаг байха юм. Таряан-ажалай бригадануудта хүдэлмэрилдэг агитаторнууд нүхэд Г. Доржиев, С. Будаев гэгшэд манай ороной арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай хууляар аяар 10 гаран лекци, элидхэл болон хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, энэ түсэбые бэелүүлхын түлөө бригаданuудай бүхы членүүдэй дунда социалистическэ мүрысөөнэй долгиие үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлһэн байна.

Тус колхозой членүүд социалистическэ мүрысөөнэй туг доро ажаллажа, эртын тарилгые богонихон болзор соо, эрхим һайн шанартайгаар дүүргэжэ шадаа.

Мүн тэрэшэлэн эндэхи коммунистнууд полевой стан болон малай фермэ, гүүртэнүүд дээгүүр улаан булангуулые ба газетнэ витринэнүүдые эмхидхэжэ, тэндэ толилогдоһон шухала материалнуудые тарилгада ябагшадта ба малшадта уншажа үгэдэг зантай. Гансахан лэ май һарын турша соо малажалай фермэнүүд дээрэ 10 дайшалхы хуудаһанууд болон 2 бүхэколхозно ханын газетэ гаргагдаа. Мүн полевой станууд дээгүүр табанжэлэй түсэбэй гол зорилгонуудые ба тоо баримтануудые харуулһан плакадуул, лозунг болон диаграммануул няагданхай байха юм.

Табанжэлэй түсэб тухай түүхэтэ хуулиие тус колхозой членүүд гүнзэгыгөөр шудалха зуураа, энэ түсэбые колхозуудые баян ба колхознигуудые шанга шадалтай болгохо документ гэжэ тоолоод, энээниие дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэжэ эхилээ.

Л. РИНЧИНО.

Парторгнуудай зүблөөн үнгэргэгдэбэ

Һаяхан ВКП(б)-гэйКударын айком болбол партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай инструктивна зүблөөн үнгэргэбэ. Энэ зүблөөн дээрэ ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Мельничук „Табанжэлэй түсэбые яажа эмхитэйгээр шудалхаб“ гэһэн темээр элидхэл хэһэн байна.

Һүүлээрынь партийна хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ талаар заабари үгтэбэ.

Удаань, ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс ба уласхоорондын байдал тухай һонирхолтой хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөө.

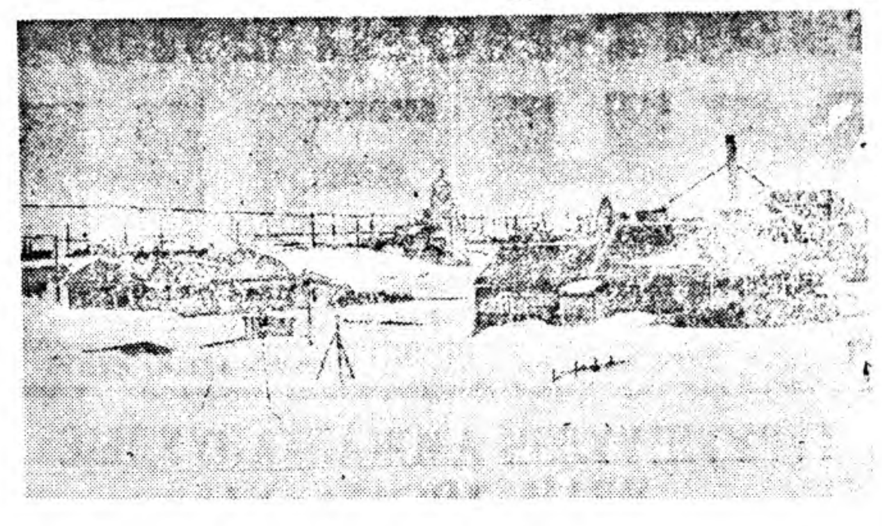

Холын хойто зүг. Ненецкэ национальна округой Андерма гэжэ хүдэлмэришэдэй тосхондо плавикова шпат гэжэ үнэтэ материал абтана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шпадай шанарые һайжаруулдаг фабрика.

Л. Леспухинай фото (ТАСС-эй фотохронико).

Данри ХИЛТУХИН.

ЭЖЫМ УГТАХА

(Улаан Армиһаа бусагшадта зорюулба)

Энгэр дулаан
Эжым,
Эльгэ зүрхөө
Доһолон,
Гое гэгээн
Гэрһээ
Гүйжэ намдаа
Гараха.

* * *

Хоёр нюдынь
Харахадаа,
Бардам зүрхөөр
Баярлаад,
Бахим гарынь
Барижа
Баатар баяр
Түрүүлхэб.

* *

Хүнгэн гараар
Хүзүүдэн
Мүртэ бэеым
Мүргэжэ,
Хайрлаха,
Уян зүрхөө
Уярха.
Арбан хургым
Адхажа,
Хам тэбэреэд
Алаг зүрхөө
Амарха.

* *

Дариин утаа
Зууһан,
Дала бэеым
Таалан,
Энгэр дулаан
Эжым,
Нягта наряар
Угтаха.

Сэрэгэй албанһаа табигдагшадай жэшээтэ ажал

Хориин аймагай Ашангын сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Базаржапов, парторганизациинь секретарь нүхэр Цыбикова) сэрэгэй албанһаа табигдагшадай материальна — ажаһуудалай хэрэгсэлнүүдые хангажа, колхозойнгоо али бүхы ажалда ороходонь тэдэнэртэ бодото туһаламжа үзүүлдэг ба оролдодог байха юм.

Энэ колхоздо 10 гаран хүн сэрэгэй албанһаа табигдажа ерээд, ажаһуудалай талаар түбхинэнхэй, амгалан тайбан зохеохы ажалдаа ороод, шэнэ Сталинска табанжэлэй түсэбые гүйсэдхэхын түлөө тэмсэгшэдэй түрүү зэргэдэ ябанад. Тэдэнэр колхозоо улам баян, колхознигуудаа шанга шадалтай, культурна ажаһуудалтай болгохын түлөө жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Жэшээлхэдэ, Бадмацырен Дагбаев гэгшэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнда ошохынгоо урда тээ таряан ажалай бригадын бригадираар хүдэлмэрилжэ байһан аад, мүнөө колхозой түрүүлэгшые малажалай талаар орлогшо болгон дэбжүүлэгдээ. Тэрэ хадаа малайнгаа тоо толгойе олошоруулха ба ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө шадабари оролдолгые ехээр гаргана. Энэ колхоз малажалаар аймаг соогоо түрүү колхозуудай нэгэн юм. Энээндэ нүхэр Дагбаевай һайн хүдэлмэриин үрын байһаниинь лабтай.

Шэнэ Сталинска табанжэл соо тус колхозой хэхэ бүтээхэ хүдэлмэриин түсэб зохёогдоһон байна. Таряанажал, культурна ажаһуудалай талаар табанжэлэй турша соо хэгдэхэ хүдэлмэри хараалхын хажуугаар, малайнгаа тоо толгойе олошоруулха болон ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал табигдана. Жэшээнь, 1946 оной январиин нэгэндэ хамта дээрээ 3168 толгой малтай байһанһаа, 1950 ондо 5408-һаа доошо бэшэ малтай болохоор хараална. 1946 ондо дунда жэшээгээр нэгэ хониноо 1 килограмм 800 грамм ноосо абаһан байбал, 1950 ондо, 2 килограмм 200 грамм ноосо, 1946 ондо дунда жэшээгээр нэгэ ямааһаа 650 грамм хөөбэр абаһан байгаа һаа, 1950 ондо 800 грамм абаха, 1946 ондо нэгэ үнеэнһээ 550 литр һү һааһан байбал, 1950 ондо 700 литр һү һаахаар хараална.

Мүнөө тус колхозой малшад хадаа нүхэр Дагбаевай хүтэлбэри доро өөһэдынгөө урда табигдаһан зорилгонуудые бодото хэрэг дээрээ бэелүүлжэ эхилээ. Хонишон Жалма Нанзатова 273 эхэ хониноо 273 хурьга абаад, нэгэшье түлэй гарзагүйгөөр тэнжээжэ байна. Тэрэшэлэн хонишон Цыбикжаб Ринчинова гэгшэ түлнүүдээ һайнаар абажа байха юм. МТФ-гэй (дааашань нүхэр Рабданов) хүдэлмэрилэгшэд түлнүүдээ мүн лэ гарзагүйгөөр мал болгожо байна.

Нүхэр Бадмацырен Дагбаев болбо колхозойнгоо түрүүлэгшэ нүхэр Д. Базаржапов болон парторганизациин секретарь нүхэр Цыбикова гэгшэдэй саг үргэлжын туһаламжа ба хүтэлбэри доро малай түл абалгаар, сроондо оруулгын кампани үнгэргэхэ, үбһэ ногоо элбэг ехээр ургуулан абаха, зунай һайн сагта малаа таргалуулха талаар горитойхон хүдэлмэри хэнэд.

Гансахан лэ малшадай хүсөөр малай байраһаа 10 мянга 920 тэргэ шэбхэ сабшалангай газар дээрэ гаргагдажа тараагдаһан ба 300 гектар сабшалангай газар уһалагдаба. Тэрэшэлэн, бүхы малнуудынь бүлэг бүлэгөөрөө илгагдаад зунайнгаа атар аглаг зүлгэ ногоон дээгүүр, хада гүбөө бүрхөөн бэлшэжэ ябадаг гээшэ. Жэшээлхэдэ, хонидынь 5 гүүртэ болгогдон Ашанга, Нарин — Горхон ба Саглан — Хунды гэжэ газарнуудаар зуһадаг юм.

Сэрэгэй албанһаа табигдаһан мүн нүхэр Дондок Гомбоев болбол өөрынгөө шадабаритай ба оролдосотой хүдэлмэрээр бусадта жэшээ харуулна. Тэрэ хадаа счетоводоор хүдэлмэрилжэ байха зуураа колхозойнгоо ажал хүдэлмэриин гоо бүридхэл ба тоссооe нарин нягтаар, кэшээтэ һайнаар табижа шадаба.

Колхозойгоо 1945 оной жэлэй тоосооe һайнаар хэжэ, болзорһоо 18 үдэрөөр урид дүүргэһэн ба колхозойгоо 1946 оной үйлэдбэриин түсэбые һайнаар зохёон табиһанай түлөө аймгүйсэдкомой зүгһөө баясхалан абаһан байха юм. Бүхы колхознигуудайнь ажалта үдэрнүүд һара бүхэндэ алгадгүй гаргагдан, тодо һонороор бэшэгдээд, ханада няагаатай байдаг. Тэндэ хэнэй хэды шэнээн ажалта үдэр олоһыень һара һараар харуулагдана. Мүн колхозойгоо 1946 оной үйлэдбэриин түсэбые ехэ аарһан дээрэ шадамар бэрхээр бэшэжэ ханада няаһан байна. Колхозуудай счетоводуудта айхабтар харюусалгатай ба хүндэтэй хэрэг даалгагдана гээшэ, юуб гэхэдэ колхозой ажал хүдэлмэриин бүхы тоо бүридхэл хадаа тэрээнһээ дулдыдаха байна. Нүхэр Гомбоевой хүдэлмэри бусад колхозуудай счетоводуудта жэшээ болохоор табигданхай.

Гадна, нүхэр Дондок Гомбоев болбол ниитын хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Колхозойнь агитационно хүдэлмэри болбол агитколлективые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Гомбоевой хүтэлбэри доро мүн лэ һайнаар табигдаһан байна. Гансахан апрель, май һарануудта 31 дайшалхы хуудаһан, 4 ханын газетын 4 номер гаргагдаһан байна. Тэрэнэй үүсхэлээр Хүндэлэлэй ба ажалай бүтээсэ харуулһан досканууд байгуулагдаа. Тарилгын үедэ Нарин-Горхоной полевой стан дээрэ улаан булан эмхидхэгдэһэн ба радио табигдаһан байха юм. Энэ колхоздо „Б-М. Үнэн“ „Б.М Правда“ газетэнүүд ба бусад журналнууд олоор абтадаг юм.

Шэнэ табанжэлэй түсэб тухай ойлгууламжын хүдэлмэри баһал һайнаар табигдаа. Нүхэр Гомбоев болбол ойлгосотой ба тодо һонороор хэлэжэ үгэхэһөө гадна, ажаүйлэдбэри, хүдөө ажалай талаар шэнэ Сталинска табанжэл соо юу хэгдэхэ байһаниие ехэ саарһан дээрэ шадамараар бэшэжэ ба гоёор зурагажа элеэр харуулна. Эдэ бүгэдын ашаар тус колхоз хабарайнгаа тарилга аймаг соо эгээл түрүүшүүлэй тоодо дүүргэһэн байна.

Тэрэшэлэн сэрэгэй албанһаа табигдажа ерэһэн Дашижамса Цыбиков гэгшэ хабарай тарилга дээрэ сеялщигээр хүдэлмэрилхэ зуураа нормоео саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэжэ, нүхэдтөө жэшээ харуулдаг байна. Мүн Санжай Шойропов армиһаа табигдажа ерэһэнһээ хойшо колхозойгоо клуб ба радиоузелые даагшаар хүдэлмэрилжэ байха зуура, өөрынгөө урда табигдаһан зорилгые баһал һайнаар дүүргэжэ байха юм. Гундэсамба Галданов шоферой туһалагшаар, Жигмыт Цыренов тракторостаар гэхэ мэтэ колхозой ажалай али бүхы һалбаринуудта хүдэлмэрилжэ ажалай эрхим жэшээ харуулнад.

Ю. ЦЫРЕНОВ.

Эдэнэртэ адляар хүдэлмэрилхэ хэрэгтэй

Шэнэ табанжэлэй түсэб тухай хуулиие колхознигуудта гүнзэгыгөөр ойлгуулхын түлөө Зэдын аймагай Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой агитаторнууд урда урдынхиһаа һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Агитаторнууд нүхэд О. Мункуева, С. Самбуева, Ц. Галданова ба бусад агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие эрхимээр ябуулна.

Эдэнэр колхознигуудайнгаа дунда хэдэн дахин хөөрэлдөөнүүд ба элидхэлнүүдые үнгэргэбэ.

Мүн тэрэшэлэн табанжэлэй түсэбтэ зорюулагдаһан фотомонтаж ба диаграммануудые хэһэн байна. Табанжэлэй түсэб тухай хуулиие гүнзэгыгөөр шудалха зорилготойгоор партийна эхин организациин дэргэдэ кружок эмхидхэгдэжэ, тэрээндэ 17 агитаторнууд һурана Апрель, май һарануудта энэ кружогто табанжэлэй түсэбэй гол бүлэгүүдээр 10 заняти үнгэргэгдэжэ, 2—3 темэнүүд үзэгдэһэн байна.

Барилгын материалнуудые бэлэдхэлгэ тухай

Шэнэ сталинска табанжэлэй түсэбэй ёһоор манай Бурят-Монголой республикын городуудта ба ажаүйлэдбэриин предприятинуудта, мүн хүдөө нютагуудта нилээд ехэ барилга хэгдэхэ болоно. Тиихэ зуураа эдэ барилгануудые түсэбэй ёһоор, түргөөр, һайнаар ба гоёор бариха ёһотойбди.

Городууд ба хүдөө нютагуудта ажалшан арадай ажабайдалые һайжаруулхын түлөө байрын шэнэ гэрнүүд, мүн клубууд ба больницанууд, үхибүүдэй яслинууд хэдэн арбаадаар баригдажа эхилээ.

Гансахан энэ жэлэй турша соо Улан-Удэ городто капитальна барилгануудта 30 миллион түхэриг гаргашалхаар хараалагдана. Иимэ ехэ хэмжээнэй барилгануудые бодхоохо хэрэгтэ республикын ажаүйлэдбэриин, барилгын материалнуудые бэлэдхэдэг предприятинууд мэдээжэ ехэ харюусалгата үүргые дүүргэхэ байна. Тэдэнэр болбол барилгада эригдэжэ байгаа хэмжээнэй кирпиисэ, извёстко ба ханын материалнуудые бэлэдхэжэ үгэхэ зорилготой болоно.

Город шадарай ажаүйлэдбэриин ба бусад барилгануудта хэрэглэгдэхэ кирпиисэ ба известкые Дээдэ-Березовкын механизированнэ кирпиисын завод, Шулуутайн ба Заиграйн известкын заводууд үйлэдбэрилэн гаргаха ёһотой юм. Эдэ заводууд хадаа республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ажаүйлэдбэриин, барилгын материалнуудай управлениин мэдэл доро хүдэлмэрилдэг байна.

Мүнөөдэрэй байдалаар эдэ заводууд ямараар хүдэлмэрилжэ байнаб гэжэ асуултай болоно. Дээдэ Березовкын кирпиисын завод 1938 ондо ашаглалгада тушаагдаһан ба кирпиисэ үйлэдбэрилгые машинын хүсөөр бүтээдэг, мүн кирпиисэ галдалгые тон түргэнөөр бүтээхэ хүсэд арга-боломжотойгоор түхеэрэгдэһэн юм. Энэ завод хадаа түхэреэн суүдхэ соо хүдэлөөд, түлеэ түлишэ, хүдэлмэриин хүсэн ба тэрэшэлэн машина унаагаар хангагдаад байгаа һаа, жэл соогоо 14 миллион кирпиисэ гаргаха шадалтай байна. Энэ тоо хадаа мүнөө жэлдэ хараалагдаһан барилгануудай кирпиисые хүсэд хангаха байһаниинь лабтай.

1946 ондо энэ завод болбол БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй даалгабаряар городой ба ажаүйлэдбэриин предприятинуудта 8 миллион хэһэг кирпиисэ үгэхэ ёһотой байна. Мүнөөдэрэй байдалаар тус заводой хүдэлмэришэд ба управлениин хүтэлбэрилэгшэд болбол республикын правительствын даалгабариие түрүүшын һараһаа эхилэн дүүргэжэ шадаагүй. Мүн энэ жэлдэ тус завод дээрэ тодхоогдоһон кирпиисэ хэблэдэг агрегатанууд бүхы хүсөөрөө ашаглагдадаггүй дээрэһээ халаан бүридэ 20 мянга тухай кирпиисэ дутуу үйлэдбэрилдэг байна. Мүн тэрэшэлэн үйлэдбэриин эмхидхэлэй муугаар табигдаһан дээрэһээ тус завод графигай ёһоор хүдэлмэрилжэ шаданагүй.

Дээдэ Березовкын кирпиисын завод дээрэ халаанайнгаа даалгабариие оройдоо 30—40 процент дүүргэдэг ябадалнууд ушардаг байна. Тиин иимэ хойрогоор хүдэлмэрилжэ байһан ябадалда ямаршье хэмжээ абтанагүй. Мүн тэрэшэлэн завод дээрээ хүдэлмэрилжэ байгаа залуушуулые кирпиисэ үйлэдбэрилгын, хэблэлгын ба галдалгын дүй дүршэлдэ һургаха, тэдэнэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар хүдэлмэри муугаар табигданхай.

Энэ завод болбол апрель ба май һарануудта барилгада 450 мянган хэһэг кирпиисэ үгэһэн байна. Энэ хадаа мүнөө дэлгэрһэн барилгын эрилтые оройдоошье хангажа шаданагүй.

Шулуутайн ба Заиграйн известкын заводууд тухай хэлэбэл, эндэ мүн лэ толотомо һайн амжалтануудые туйлажа шадаагүй. Гэбэшье Шулуутайн известкын заводой коллектив 1946 оной табан һарын түсэбые гол түлэб дүүргээ, тиин энэ дүүргэлтэдэ нилээд ехэ хүшэр хүндэ байдалые дабан гараха эрилтэнүүд табигдаад байһан юм. Тиин заводой коллектив эдэниие дабан гаража, парти ба правительствын харюусалгата даалгабариие дүүргэжэ шадаа.

Зайграйн известкын завод энэ жэлэй үнгэрһэн 5 һара соо түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй. Ушарань хадаа, эндэ түлеэ шэрэхэ мори унаагүй байһан юм.

Энэ хэрэгтэ тус аймагайшье, мүн барилгын материалнуудай управлениишье зүгһөө туһаламжа үзүүлэгдээгүй байха юм. Үсөөхэн хүдэлмэришэдһөө бүридэһэн энэ заводой коллектив түлеэ шэрэхэ машинатай байгаа һаа нилээд ехэ хэмжээнэй известко болбосоруулха аргатай байһаниинь лабтай. Тиин мүнөөдэршье энэ коллектив машинашьегүй, унаа-зэмсэгшьегүй зандаа байна.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ажаүйлэдбэриин барилгын материалнуудай управлениин хүтэлбэрилэгшэд болбол өөһэдынгөө хамаатай заводуудай урда табигдаад байһан харюусалгата зорилгые дахин дахин тодорхойлжо, кирпиисэ ба известко үйлэдбэрилгын хэмжээе нилээд горьтойгоор ехэдхэхэ зорилготой. Тиихэтэй хамта, дээрэ хэлэгдэһэн заводууд өөһэдынгөө хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала ба дүтын зорилготой болоно. Мүн тэрэшэлэн хүдэлмэришэдэй байра байдалые һайжаруулха, тэдэнэртэ таарамжатай эрхэ байдал олгохо шухала болоно.

Е. ЗЕБАХ, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ажаүйлэдбэриин, барилгын материалнуудай управлениин главна инженер

ХҮДӨӨ АЖАХЫЕ ЭЛЕКТРИФИКАЦИЛХА ХЭРЭГТЭ ШУХАЛА АНХАРАЛАА ТАБИХА ЁҺОТОЙБДИ

М. Ф. ФРОЛОВ, Главсельэлектрогой Бурят-Монголой конторын директор.

...СР-эй арадай ажахые һэргээн ...охо ба хүгжөөхэ табанжэлэй ...тухай хуули хадаа манай ...й хүдөө ажахын үйлэдбэриин ...й урда тээхи хэмжээе нилээд ...лүүлхээр хараална.

...мэһээ хүдөө ажахые улам ...өөр механизацилжа ба элек...ікацилжа шадаа һаа, газарта ...нгай ба малажалай саашанхи ...лтые хангажа шадахабди. ...жэлэй түсэб тухай хуули ...и нютагай гидростанцинуу... бариха хүдэлмэриие үргэнөөр ...хын эрилтэ табина.

...бэдэхи Сталинска табанжэ... түсэбэй ёһоор нэгэ миллион ...атт хүсэтэй электростанци... баригдаха болоно. Энэ хадаа ...ажахыда электрическэ хүсэ ...өөр нэбтэрүүлхэ ехэхэн арга...жо олгоно гээшэ. Манай ...блика хадаа энэ табанжэлэй ...соо хэдэн олон гол горхо...йгаа хүсые үргэнөөр хэрэглэ...түсэбэй ёһоор 1946 ондо бариг... ашаглалгада үгтэхөөр хараа...һан гидроэлектростанци ба ...электростанцинуудай барил...дые болзорһоо урид дүүргэ...947 оной түсэбые бэелүүлхын ...бэлэдхэлэй хүдэлмэри амжал...аар ябуулха бүрин аргатай.

...ондо хүдөө ажахые элек...кацилха программые бэе... гээшэ колхозууд, МТС-үүд, ...ай центрнүүдтэ ба хүдөө ...н үйлэдбэриин хэрэгсэлдэ ...даа 1389 киловатт хүсэтэй ...ростанцинуудые бариха ябаа... болоно.

...хараалагдаһан түсэбые эрхэ ...бэелүүлхэ ёһотойбди. Энээн...най республикын арга-болом...жэхөөрөө элбэг гээшэ. Манай ...уһанай хүсөөр ябуулагдадаг ...электростанцинуудые барил...гээл ашаг туһатай байһаниинь ...он байна.

...юэлектростанцинуудые гол ...гүй газарта барихада таара... манай республикада гол горхо...й тон олон бии байһан дэ... жэжэхэнүүд гидроэлектро...нуудые олоор барижа, кол...уудай ажабайдалые һайжа..., хүдөө ажахын үйлэдбэридэ ...ическэ хүсые нэбтэрүүлхэ ...э дурсагдаһан баялигуудые ...хээр хэрэглэхэнь шухала. ...ельэлектрогой конторо хадаа ...ростанцинуудай техническэ ...зүб ба экономическа талаар ...туһатай проектнүүдые колхо... зохёожо үгэхэ уялгатай. ...проектын ёһоор баригдаһан ...ростанцинууд эбдэршэгүй бү...архитектурна талаар культурна ...һайханаар зохёогдоһон бай...той.

...тростанцинуудай барилгын ...нүүдые зохёоходоо колхозой ...бэриин саашанхи хүгжэлтые, ...итын ажахын бүхы һалба...дые хүгжөөхэ хэрэгтэ элек...ргиие тон ехэ хэмжээгээр нэбтэрүүлхэ ябадалые хараадаа абалга мүн лэ Главсельэлектрогой зорилгодо оролсоно.

Энэ хадаа, молотилка, модо хюрөөдэлгын рамые, кузницые фермэдэ хэрэглэгдэхэ ба огород уһалха, уһа гаргаха насосые хүдэлгэжэ шадахаар электростанцинуудые бариха ябадал болоно. Мүн колхозой үйлэдбэридэ электрическэ хүсэ хэрэглэхэһээ гадна, колхознигуудай гэр байрые гэрэлтүүлгэдэ электрын хүсэн үргэнөөр хэрэглэгдэхэ ёһотой.

Хүдөө ажахые электрификацилгын иимэ ехэ удхашанартай байбашье, колхозуудые электрификацилгые огто тоодоггүй ушарнууд хэдэн олон аймагуудта үзэгдэдэг байна. Хэдэн аймагуудта 1946 оной табан һарын турша соо электростанци бариха газарта нэгэшье кубометр модо ба бусад барилгын материал буулгагдаагүй, саг үргэлжын барилгын бригаданууд эмхидхэгдээгүй, барилгын хүдэлмэриин график аймагай гүйсэдком ба ВКП(б)-гэй айкомуудаар баталагдаагүй. Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой 1946 оной февралиин 26-ай тогтоолые бэелүүлгэдэ хайша хэрэг хандаһан дээрэһээ Хэжэнгын, Заиграйн ба Сэлэнгын аймагуудта 1946 оной хоёрдохи кварталда бүтээгдэхэ ёһотой барилгануудые оройдоошье эхилээгүй гэхэдэ болоно. Зарим колхозууд эхилһэн байбашье, энээндээ ехээр гээгдэжэ ороһон байха юм.

Колхоз ба МТС-үүдэй электростанцинуудые барилга хадаа эрхэ бэшэ дүүргэгдэхэ ёһотой. Тиимэһээ электростанцинуудай бүхы шэнэ барилгануудые тон ойрын саг соо барилгын материалаар. түхеэрэлгэнүүдээр гүйсэд хангаха ба барилга бүхэндэ хүдэлмэриин тон нарин график зохёохо шухала болоно. Мүн барилгын саг үргэлжын составтай бригада эмхидхэхэ, дүй дүршэл ехэтэй, эдибхитэй хүнүүдые барилгын хүтэлбэрилэгшэдээр томилхо хэрэгтэй. Электростанцинуудай барилгые түргэнөөр дүүргэхын түлөө барилгын хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зайлашагүй шухала. Хүдөө ажахые электрификацилха энэ тон ехэ ажахын удхашанартай хэмжээ ябуулгые бэелүүлгэдэ колхозуудай комсомольско организацинууд эгээл халуунаар хабаадалсаха уялгатай. Эдэнэр хадаа үнэндөө колхозой байдалда Ильичын лампочкануудые оруулха хэрэгтэ шефүүд байха ёһотой болоно.

Хүдөөгэй электростанцинуудые барилгада шефство абаһан предприятинууд эдибхитэйгээр хабаадалсаха ёһотой. Хүдөө ажахые электрификацилха хэрэгтэ гүрэнэй заводой муу бэшээр туһалдаг байһаниие тэмдэглэхэ шухала. Зүгөөр шефство абаһан колхозуудтаа ямар туһаламжа үзүүлхэ ёһотой байһанаа мүнөө хүртэр мэдэдэггүй предприятинууд бии гээшэ. Эдэнэй тоодо паровозо-бүтээлгын завод, Байкало-Сэлэнгын пароходство, Энергосбыт, түмэр замай 5-дахи отделени, Галуута-Нуурай Рудо-управлени ба бусад ороно.

Эдэ ажаүйлэдбэриин предприятинууд гүрэнэй түсэб гүйсэд дүүргэлгэдэ ямаршье һаад ушарууланггүй, колхозуудта электростанци бариха хэрэгтэнь туһалжа шадаха дүүрэн арга-боломжотой гээшэ. Юуб гэхэдэ, эдэнэр шэнээр баригдажа байһан электростанцинуудта барилгын дүй дүршэл ехэтэй начальнигуудые, мэргэжэлтэй десятнигуудые, барилгашад ба монтажнигуудые эльгээжэ шадаха байна. Барилгын хүдэлмэриие механизировалхэ ябадалдань туһалжа, металлаар бүтээһэн зүйлнүүдээр ба автомашинаар хангажа шадаха аргатай.

Бүхы аймагуудай гүйсэдкомууд Иволгын ба Курумканай аймагуудһаа жэшээ абажа, түбэ ба таряа хуряалгын кампаниин эхилтэр колхозуудта баригдаха ёһотой электростанцинуудай барилгын бүхы хүдэлмэриие дүүргэхэ ябадалые хараадаа абалсажа хатуу график зохёохо ёһотой. 1946 ондо электрификацилгын түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ бүхы арга-боломжо бидэндэ бии.

Энэ хэрэг мүн Главсельэлектрогой хүдэлмэрилэгшэдһөө ехэхэнээр дулдыдаха болоно. Тиимэһээ бидэнэр шэнэ барилганудые хүтэлбэрилхэ методээ үндэһөөрэнь хубилгажа, барилгын ба монтажна хүдэлмэриин үндэр дээдэ шанартай байхын түлөө, мүнөө колхоз ба МТС-үүдтэ бүтээд байһан электростанцинуудые ашагтай туһатайгаар хэрэглэхын түлөө тэмсэхэ ёһотойбди.

Энэ тон ехэ ба гүрэнэй удхашанартай шухала зорилгые бэелүүлхын тула аймгүйсэдкомууд, партийна ба комсомольско организацинууд барилгын ябасые хүтэлбэрилхэ ба хинаха, хүдөө ажахые электрификацилгын удхашанар тухай ойлгуулламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха уялгатай.

Мүн барилгаа хурдан түргэнөөр дүүргэхын, станциингаа хүдэлмэриие авари һаадгүйгөөр ябуулхын, гүрэндэ таряа тушаалгын үедэ молотилка ба таряа хиидхэхэ машинада электроэнергиие зүбөөр хэрэглэхын түлөө колхозууд ба МТС-үүдэй хоорондо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй. Шефство абаһан предприятинууд барилгын монтажна хүдэлмэриие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүн лэ өөһэд хоорондоо мүрысэхэ ёһотой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Элитэ полярна лётчик Михаил Алексеевич Титков самолёдойгоо кабина соо һууна.

(Энэ зураг М. А. Титковой Арктика ниидэжэ ябаха үедэ хэгдэһэн юм).

Л. Леспухинай фото (ТАСС-эй фотохронико).

КОМСОМОЛЬСКО-ЗАЛУУШУУЛАЙ БРИГАДА ТҮРҮҮЛБЭ

Улан-Удын Горпромсоюзай системын „Победа" гэжэ артель (түрүүлэгшэнь нүхэр Черкашин) үйлэдбэриингөө программа май соо 115 процент дүүргэхэтэйгөө хамта үргэн хэрэгсэлэй эд бараа гаргаха программая 127 процент дүүргэжэ мүрысөөндэ түрүү һууринуудай нэгэниие эзэлһэн байна.

Тус артелиин комсомольско-залуушуулай бригада (бригадирынь нүхэр Минаев) түсэбөө 160 процент дүүргэһэн байха юм. Мүн өөрөө нүхэр Минаев халаанайнгаа даалгабари үргэлжэ 200 процент дүүргэжэ һайн жэшээ харуулна.

Залуу сабхишад нүхэд Полянский, Магула, Кочетов гэгшэд үдэр бүхэндэ 2 нормо үгэхэтэйгөө хамта, һайн шанартай продукци гаргана.

АЖАЛАЙ ҮНДЭР БҮТЭЭСЭ

Улан-Удын протезно-ортопедическэ мастерскойн коллектив (директорынь нүхэр Тарасов) Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудта туһаламжа үзүүлхэ талаар майнгаа түсэб 127 процент дүүргэбэ. Өөһэд хоорондын мүрысөөндэ эдибхитэйгээр хабаадалсаһан технорук нүхэр Колягин, слесарь нүхэр Сретяков, нүхэд Серадников, Иванов, Рубчинский ба бусад ажалай бүтээсые үдэрһөө үдэртэ дээшэлүүлжэ бэшэ нүхэдтөө һайн жэшээ харуулдаг байна.

Мүнөө тус коллективэй бүхы членүүд шэнэ табанжэлэй түрүүшүүлэй хүндэлэлэй доска дээрэ бэшэгдэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлжэ хамаг хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилнэд.

ФЕЛЬЕТОНОЙ ОРОНДО

„Звездочка"

Манай Улан-Удэ городой революциин талмайда байдаг „жаран базаарай" урдуур хэдэн жэлэй саана сэсэглиг таригдаһан байна. Тэндэхи модод набшаһаяа хүсэн ногооржо, клумбанууд дээгүүр үнгын сэсэгүүд таригдажа, хабатай һайхан боложо байна. Городой ажалшад ажалайгаа һүүлээр гү, али амаралтын сүлөөтэй сагуудта тэндэ сугларжа, арюун агаараар амилан һуудаг гуримтай байна.

Июниин 9-эй амаралтын үдэр һалхигүй намдуу һаруул дулаахан байба.

—Эдэ таримал мододой ойро һэрүүн зохид байдаг байна. Ерэхэ жэлдэ үшөө ямар аятай һайхан болохоб.

—Зүб даа. Манай республикын столица болбосон ба үзэсхэлэн гоё болгогдожо байна, —гэхэ мэтын хөөрэлдөөнүүд гарана.

—Тэрэ байгааша бюстын наана уһа сасажа байдаг фонтан хэгдэхэ. Тэрэ бюст тойрожо сэсэг таригдаад, бүришье аятай һайхан болоо—гэжэ шара самсатай, үндэр томо бэетэй хүбүүн хэлэнэ.

Бидэнэр ойрохон байһан һандали дээрэ мүн лэ өөһэдын хүхюу хөөрөө хэжэ һуубабди. Гэнтэ бидэнэй арада нэгэ таагүй түбэрөөн гаража, набшаһа мүшэрэй хухарха дуулдаба.

Тэндэ һуугаашад нэгэ доро гэдэргээ эрьен харабабди. Манай ойро хээр зүһэтэй тарган тобиртоо бэеэ үришэһэн гүүн ябажа ябаба. Тэрэнэй хүзүүндэ „Звездочка" гэжэ тэмдэг хадаатай байба. Энэ адууһанай харагдахада, юундэшьеб городой түб дунда байһан сад сэсэглиг бэшэ, харин ямар нэгэ хүдөөгэй шугы һанагдаад орхибо.

Тэрэ адууе туужа гаргаха хүсэлтэй хэдэн хүн намбаһан байнабди. Харин тэрэмнай „Хүн ухаатай" болошоһон, хулгайгаар бэлшэхэдээ ехэ бэрхэ байжа үүдээр газаашаа гаража үгэбэгүй. Таримал сэсэгүүдтэй клумбанууд дээгүүр хүндэлэн гүйжэ гарашаха ба тон һайн мододой баглагар мүшэрнүүдые хухалаад гарашадаг таагүй аяг үзүүлбэ.

—Энэ хэнэй морин бэ?

—Энэ милициин I-дэхи отделениин хабаатай морин гээшэ гэжэ тэндэ байгшадай дундаһаа хэдэн хүн зэргэ хэлэбэд.

Тэрэ үедэ милициин I-дэхи отделенидэ хүдэлдэг милициин албанай младша лейтенант Чагиров манай ойро ерэбэ.

—Энэ танай гүүн гү?

—Энэ манай бэшэ бэзэ. Милициин конвзводой гүүн байжа болоо.

—Энэ адууһан сэсэг таримал һандаргажа байнал.

—Тэнэг адууһан юу мэдэхэб даа. Юунэйшье байгаа һаа ойлгохо юм аал,—гээд тэрэ саашаа ошобо.

Энэ хэрэгтэ һонирхогшод милициин конвзвод ошобобди.

—Ямархан зүһэтэйб?

—Хэрбээ I-дэхи отделениин гүүн һаа „Звездочка" гэһэн кличкэтэй ябаха,—гэжэ милиционер Назаров харюусаба. „Амаралтын үдэр хадань тэрэ гүүншье хадаа өөрэгүй амарха байгаа юмэ бэшэ гү? Бидэнэр гаргахадаа ондоо зүг тээшэнь намнаһан байгаабди"—гэжэ тэрэ Назаров хэлэбэ.

Гуримгүй хүүгэдэй болон зарим хоёр хүлтэ „звездочкануудай" модо ба сэсэг һандаахыень милициин зарим сотруднигууд харабашье, ойгууранъ убайгүй лбажа гарадаг байха юм. Арад зоной ажалайгаа мүнгөөр һэргээн бодхоожо байһан садһаа ондоо тээ өөһэдынгөө моридые тэжээжэ байбал тэдэндэ өөһэдтэншье жэшээгүй байха бэшэ гү?

Ч. ЦЫДЕНДАМБАЕВ.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГ

Ариг сэбэрые сахинагүй

Манай Хэжэнгын аймпотребсоюзай дэргэдэ байгаа столовын хүдэлмэришэд өөһэдынгөө хэхэ ажалые мүнөө хүртэр мэдээгүй байдаг. Тэндэ ариг сэбэрые сахилга тон һула табигданхай. Хүнэй һуужа эдеэлһэн столые арилгангүй тэрээндэ бэшэ хүнүүдые һуулгадаг. Тэрээнһээ гадна заримдаа хүнэй эдеэлһэн амһартые угаангүйгөөр тэрээн соогоо бэшэ хүнүүдтэ эдеэ хоол хэдэг байха юм. Эдеэлхэ болоходо тэндэ ходоо хүйтэн эдеэ хоол байдаг.

Столовын хүдэлмэришэдтэ тэдэнэй дутуу дундые хэлэхэдэ, тэдэнэр анхаралдаа юрэ абадаггүй, харин сухалдадаг: „Танай заабаригүйгөөр байхабди" гэжэ хэлэдэг байна. Бэлэдхэһэн эдеэ хоолынь заримдаа тон муу шанартай, амтагүй байдаг. Эдеэ хоолдонь элдэб буртаг, шорой, ноохон дайралдадаг юм.

Эдэ бүхы ушаралнуудые дары сагтаа усадхаха тон шухала хэрэг гэжэ Хэжэнгын аймпотребсоюз мэдэнэ гээшэ гү?

А. Тапхаев.

Үндэр ургаса хуряахын түлөө

Кударын аймагай „Путь Октябрь" гэжэ колхозой луговодческо звено (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр П. Максимов) үндэр ургаса хуряахын түлөө ехэхэн хүдэлмэри хэнэ. Тус звеногойхид 9 километр утатай канава заһабарилжа 308 гектар сабшалангай газар уһалһан байна. Звеногой членүүд Д. Максимов, Д. Яковлев ба бусад энэ шухала хүдэлмэридэ анхаралтайгаар хандадаг юм.

...ҮҮГЭДЫЕ БҮЛЭ СОО ХҮМҮҮЖҮҮЛХЭ ТУХАЙ*)

Л. РАСКИН, педагогическэ науканиудай кандидат.

...үүгэдэй иимэ ябадал гаргаха...н бэшэ ушарнуудта эхэ эсэ...һэдөө буруу, юуб гэхэдэ тэ... үхибүүдэйнгээ һуутар өөрын...хэ засагые һайрхан тэмдэглэ...рынгөө үхибүүнэй зоргоороо ... аашые хэрэгсээдэггүй га... эхэ эсэгыншни габьяа үшөө ...аруу ба түбхин ябахые уял... гэжэ тэдэндэ ойлгуулдаг... заримдаа иимэ эхэ эсэгэнэр ...дэйнгээ байтар багшыень ...лдаг, үхибүүндэмнай гү, али ...ндамнай гү талаар хандана ...эмэлдэг, үхибүүгээ али бо... сагааруулдаг, үгышье һаа ...ье ушаргүй бүдүүлигээр баг...ь гү, али директортэйнь ...дэдэг. «Минии эжым мүнөөнай Клавдия Ивановнае ...э шала сохёо»,—гэжэ ар...һатай басаган класс соогоо ...хөөрэжэ байһан байха юм. ...ушарнуудта багшын ба һур...и нэрэхүндэдэ хохидол хэг... байнабшуу даа. Эхэ эсэгэ...энэй түлөө ниитын харюу..., зарим тусхай ушарнуудта, ...рэнэй харюусалгада хабаа...лаха ёһотой.

... зулагы—культурна, һайн ...ншал—хүмүүжүүлхэ ябадал ...түрэлхидынь тусгаар анха... табиха ёһотой. Олон үхибүүд ...адуудта ба хани нүхэдтөө ...даа, культурна үгэ хэлэлгэ ...и хэрэглэжэ шададаггүй. ...й үгэ хэлэлгэдэнь таарам... бүдүүлиг янзын үгэнүүд ... түрэлхидынь тэрэ аягүй дутагдалнуудыень заһабарилдаггүй байха юм. Олон үхибүүд һайн даа гэжэ хэлэхэ заншалгүй, юумэ гүйхэдаа зулгы зохидоор хандажа шададаггүй, аха хүнүүдтэ һуурияа үгэхөө гү, али зайлажа тэдэниие урдаа оруулхаа мэдэдэггүй, унаһан юумэ абаад үгэхөө, ойлгомторгүй хүниие дайражархёо һаа хүлисэл гуйхаа, хүндэ туһа хүргөөд орхихоо ойлгодоггүй байха юм. Зарим хүүгэд столдо һуухадаа, танил талындаа ороходоо, айшалхадаа ниитын газарнуудта ябахадаа, бэеэ яажа барихаа мэдэдэггүй, хутага вилкэ хэрэглэжэ, культурнаар эдеэлжэ шададаггүй. Зарим хүүгэд урин зулагы ябадалай дүримүүдые мэдэхэ аад, тэрэнээ гансал һургуулидаа гү, али гансал багшадаа хандахадаа хэрэглээд, харин гэртээ, ниитын газарнуудта энэ дүримүүдээ мартажархидаг. Иихэдээ үхибүүнэй тусхай янзын билдагуушалга, жэг баша гаража ерэнэ. Урин зулагы абари зан гээшэ хүнэй үйлэ ябадалай гансал гадаада янза түхэлые тодорхойлдог бэшэ юм. «Бодото урин зулагы абари зан хадаа ондоо хүниие хүндэлхэ ябадалтай нягта холбоотой байдаг, тэрээнгүй һаа байха аргагүй юм» (Шелгунов). Эрхим ород педагогууд—Белинский, Добролюбов, Ушинский ба бусад—һайн абари зангые «сэдьхэлэй баялиг» гэжэ тоолохо зуураа, урин зулагы шанар хүмүүжүүлхэ гээшэ сэдьхэлэй хүмүүжүүлгын шухалын шухала үүргэнүүдэй нэгэниинь мүн гэжэ тон зүб тоолодог байгаа.

Хүмүүжүүлгын журамай нэгэн янза тогтомол байхань имагта шухала удхашанартай юм. Үхибүүгээ хүмүүжүүлхэ гэхэлээрээ эхэ эсэгэ хоерынь һанал нэгэдэжэ шадаагүй хадаа ехэ муу. Гэр бүлэнэр соо үхибүүндээ дуратай, үхибүүдэйгээ гэм зэмын ушар шалтагаануудые илгаруулжа шадаха аад, хододоо уушалан хүлисэхээр бэлэн, үхибүүгээ хэзээдэшье зэмэлдэггүй, дан зөөлэн эжы байдаг, тэрэнэй хажуугаар саг үргэлжэ дураа гутанги, һайса илгаруулжа мэдээгүй аад, үхибүүнэйнгээ наһанайшье зэргые, абари зангайншье тусхай зүйлнүүдые хараадаа абалсангүй зааханшье гэмэй түлөө хэһээдэг эсэгэнь байха юм. Иимэ бүлэнэрэй үхибүүн али болохоор эсэгэһээн бэеэ нюуха гэжэ, өөрынгөө гэмые далдалха гэжэ оролдодог, тиигээд заримдаа огто буруушье һаань эхынгээ хажууда хамгаалал бэдэрдэг.

Мүн тад ондоо ушар үзэгдэдэг. Үхибүүнэйнгээ бүхы байдалые хаража байһан эхэнь тэрээнэйнгээ эмхи гуримгүй ябадалай, жаяг заршам эбдэдэгэйнь, тоомгүй аашын муу мэдэдэг байха юм, харин эсэгэнь хододоо сүлөөгүй, гэртээ орой ерэдэг, үглөөгүүр эртэ хүдэлмэридөө ошодог, үхибүүдтэйгээ гансал амаралтын үдэр уулзадаг байха юм. Эсэгэнь арай гэжэ амаралтын үдэр хүбүүнтэйгээ гү, али басагантайгаа хамта байха болоһондоо хүхижэ, бүхэли долоон хоног соо хэһэн гэм зэмыень тоодоггүй, эхынь яһала баримтатай гомдолнуудые огто хайхардаггүй, харин тэдэнээ али болохоор сэнгүүлжэ, ямаршье дура хүсэлыень хизаарладаггүй, хэмжээгүйгөөр эрхэлүүлдэг байха юм. Иимэ бүлэнэрэй үхибүүн эхынгээ хиналтаһаа мултараад, «амаралтын» эсэгынгээ бүүбэйлэлгэндэ орохоо эрмэлзэхэ байһаниинь эли бэшэ аал. Гэр бүлэнэрэй хүмүүжүүлгын шухалын шухала дүрим хадаа эхэ эсэгынь ба бүлэнэр соохи наһа хүсэһэн бүхы гэшүүдынь бэедээ харилсан туһалжа, нэгэ янзын эрилтэ ба хиналта бэелүүлхэ ёһотой гэһэн байха юм. Тиимэ дээрэһээ бүлэ соохи хэн нэгэнэйнгээ үхибүүндээ амяараа эрилтэ хээ һаань, тэрэниинь хэншье болюулжа ба хубилгажа шадахагүй ба тиихэ ёһотой гэһэн дүримые бүхы гэр бүлөөрөө эбдэнгүй сахиха ушартай юм. Эхэнь үхибүүнэй алибаа юумэ хэхыень хоримжолһон байба гэе, эсэгэнь мэдэһэн байгаа һаа, эхэтэйнь урид хэлсэнгүйгөөр тэрэ хорилтыень болюулха ёһогүй, энээн тушаа ямар хэмжээ абахаяа заабол үхибүүнэйнгээ үгы байхада хэлсэхэ ушартай юм. Гэр бүлэнэр соо эхэ эсэгэ хоеройнь хоорондо элдэб шалтагаанай эрхээр арсаатай асуудалнууд ба зүрилдөөнүүд гаража, заримдаа хэрүүл бии боложо болохо юм. Харин үрэ хүүтэдынь тэдэнэйнь гэршэ болон байлсаха ёһогүй. Эхэ эсэгэ хоерынь бэе бэеэ зэмэлдэг, тиихэлээрээ нюур шарайнь хубилжа, үгэ дууниинь шангададаг, хөөрөөниинь доромжололтой ба огто үгэнүүдтэй болодог. Тиин эхэ эсэгэнь нэрэ хүндөө бууран унадаг. Энэ ойлгосоогүй зүрилдөөнэйнь бодото шалтагаануудые үхибүүниинь мэдээгүй дээрэһээ тайлбариинь өөрөө бэдэрдэг. «Хэниинь зүб гээшэб?»—гэжэ өөрөө өөрһөөн асуудаг. Тиин үхибүүнэй һэнаа сэдьхэлдэ һэжэг түрэдэг. Эхэ эсэгэ хоерой хоорондохи харилсаанай ямаршье байгаа һаань, тэдэнэр хамагай түрүүндэ хүүгэдэйнгээ урда харюусалгатай байһанаа мартаха ёһогүй.

Гэр бүлэнэр соохи хүмүүжүүлгэ болбол партийна, советскэ, профессиональна эмхи зургаануудай ба хэблэлэй тусгаар анхаралые өөр дээрээ хандуулан тогтоохо ёһотой. Хамагай түрүүндэ арадай гэгээрэлэй органууд, һургуулинууд, хүүгэдэй садууд, хүүгэдэй һургуулиһаа гадуур эмхи зургаанууд болбол түрэлхидтэй ябуулха хүдэлмэрэе өөрынгөө шухалын шухала уялга гэжэ саг үргэлжэ ябуулжа байха ёһотой. Ажалшадые педагогическа талаар гэгээрүүлхэ ябадалай зарим нэгэ формонуудынь гэхэдэ —түрэлхидэй суглаанууд, һургуулидахи түрэлхидтэ зорюулһан уншалгын залнууд, ба библиотекэнүүд, хүүгэдые хүмүүжүүлхэ талаар гэр байрадань, ажаүйлэдбэриинь газарнуудта, түрэлхидэй университедүүдтэ лекцинүүд ба элидхэлнүүдые хэхэ ябадал мүн болоно. Һурагшадай эсэгэнэрэй тусхай суглаа татажа, тэрээн дээрээ тэдэнэй бүлэнэр соохи хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ тусгаар анхарал табиха ябадал яһала болхотой байһан байха юм, энэ ушар болбол түрэлхидэй юрын суглаа татахада ямаршье һаад хэдэггүй.

Ажаүйлэдбэриин ба албанай газарнуудта хүүгэдые хүмүүжүүлхэ талаар зарлагдаһан үргэн конференцинүүд яһала амжалтатайгаар үнгэрэдэг, энэ конференцинүүдтэ ажаүйлэдбэриин ударидагша хүдэлмэрилэгшэд, һургуулиин ба хүүгэдэй садай директорнууд, кинотеатрые эрхилэгшэ, тэндэхи милициин отделениин начальник ба өөрынгөө хүдэлмэреэр хүүгэдтэй холбоотой бусад нюурнууд хабаадалсадаг. Иимэ конференцинүүд болбол хүдэлмэришэд ба албахаагшадай үргэн олониитын анхаралые гэр бүлэ соохи хүмүүжүүлгын асуудалнуудта хандуулдаг, тиихэдээ яһала һайн үрэ үгэдэг. Москвагай ба Ленинградай зарим районуудта гэр бүлэ соохи хүмүүжүүлгын асуудалнуудые хэлсэхэ түрэлхидэй бүхэрайонно конференцинүүд, хүүгэдые хүмүүжүүлхэ дүршэлнүүдээ андалдан абалсаха зүблөөнүүд хэгдэһэн, тэдээндэ тус районуудай түрэлхид ба классай хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсаһан байха юм.

Хүүгэдэй гэр бүлэнэр соохи хүмүүжүүлгын эгээ шухала асуудалнуудые областной, районно, заводской хэблэлдэ элишэлэн хэблэжэ байхань, энэ асуудалнуудта нютагай радиокомитедүүдэй ёһотой анхаралаа табижа байхань, ганса центральна хэблэлнүүдтэ бэшэ, мүн областнойшье хэблэлнүүдтэ хүмүүжүүлгын тус тус асуудалнуудаар бэшэгдэһэн багашаг номуудай гаргагдажа байхань зайлашагүй шухала хэрэгтэй байна.

Гэр бүлэ соогоо үхибүүгээ зүбөөр хүмүүжүүлхэ гээшэ имагта шухала удхашанартай юм. Энэ хүмүүжүүлгэ болбол хүнэй саашадахи бүхы хүгжэлтэдэнь гүнзэгы мүр сараа үлөөдэг. Манай орондо гэр бүлэ ба һургуули гээшэд хүмүүжүүлгын нэгэдэмэл зорилго—бүхы талаараа хүгжэһэн хүнүүдые, коммунистическэ общество байгуулагшадые хүмүүжүүлхэ гэһэн зорилго сахидаг. Партийна организацинууд болбол һургуулида, һургуулидахи һургалга ба хүмүүжүүлгын хэр зэргэ табигдаһанда анхаралаа улам ехээр хандуулха зуураа, мүн хүүгэд болбол гэр бүлэ соогоо ямараар хүмүүжүүлэгдэнэб гэжэ һонирхожо байха ба түрэлхидтэ һургуулиин гадуури зургаануудта туһалжа байха ёһотой.

*) ...элжэлэл. Эхиниинь «Б. М. ...» июниин 9-нэй ба 11-эй ...удта гараһан байгаа).

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Францида һунгуулиин урда тээхи кампани болбол эхэл хатуу шэрүүн байдалда үнгэрһэн байна. Майн 5-ай референдумэй һүлөөр реакционно хүсэнүүдэй нүлөөгөөр демократическа конституци буруушаагдан зайлуулагдаһан байгаа. Реакционно эдэ хүсэнүүд болбол нюуса далдагүйгөөр добтолжо хэжэ оробо.

Эгээл баруунай элементнүүд болбол урдань өөрынгөө бодото зорилгонуудые сэб сэхэ хэлэхээ түбэгшээдэг байгаа һаа, харин мүнөө тэдэнэр энээн тухайгаа элитэ ... болобо. Жэшээлхэдэ, «Республиканска сүлөөгэй ... парти» (ПРЛ) гэжэ нэрлэгдэһэн парти болбол Францида бэелүүлэгдэһэн национализацие ба бусад бүхы демократическа үүсхэлнүүдые болюулхын эрилтэ табиһан байна. Энээн тухай тус партиин лидернүүдэй нэгэн Поль Рейно өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо мэдүүлһэн байгаа. Тус орондо антикоммунистическэ блок сугларжа эхилбэ. Энэ блоктоо эгээл баруунай партинууд ба центристнүүдтэй хамта реакци болбол өөхэн партинуудай нэгэн болохо католическа МРП («Арадай республиканска хүдэлөөн») ба социалистнуудые бэдэө татахые оролдоһон байна. Социалистическэ партиин Люм гэгшэ түрүүтэй баруунай хүтэлбэрилэгшэд болбол хүдэлмэришэдэй партинуудай тактикын нэгэдэлэй түлөө тэмсэхын орондо антикоммунистическэ пропаганда үргэнөөр эрхилһэн байна.

Французска компарти болбол һунгагшадай үмэнэ реакциин мэхэтэ ябадалнуудые уудалан элишэлжэ, тэрэ зуура улас ороноо демократическаар шэнэдхэн байгуулхын еһото программые аршалха ябадалаа үргэлжэлһэн байна. Компарти болбол реакцитай тэмсэхэдэ шухала нүхэсэл болохо нэгэдэмэл байдалаа бэхижүүлхэ хэрэгтэ арад зоноо уряалһан байна. Һунгуулиин дүнгүүд дээрэһээ харахада, баруунай элементнүүд болбол компартида арад зоной этигэл найдабариие хулхуулан найгуулжа шадаагүйнь эли тодо болобо.

Зүгөөр католическа парти (МРП) болбол голосой ба мандадай тоогоор нэгэдэхи һуурида гаража, 165 мандат абаһан байна. Теэд МРП-гэй энэ амжалта хадаа эгээл баруунай «республиканска сүлөөгэй партиин» түлөөлэгшэд өөһэдынгөө амжалтада найдахаяа болижо, һунгуулиин урда тээхэнэ өөһэдынгөө кандидадуудые болюулһан ба тиигэжэ реакционернүүдэй голосуудые МРП-дэ үгэһэн дээрэһээ болобо гэжэ французска хэблэл тодолно.

153 мандат абажа, хоёрдохи һуурида гараһан коммунистическэ парти болбол өөрынгөө тала бариг-шадай тооее үсөөрүүлээгүй, харин үнгэрэгшэ һунгуулинуудтай жэшэбэл тэдэнэй тооее олошоруулһан байна, гэбэл, тэрэ үеынхидэ орходоо 300 мянган голос үлүү олые мүнөө абаһан байна. Гэбэшье, французска һунгуулиин механикын онсо өөрэ шанартай дээрэһээ энэ ушар хадаа мандадуудай тооее олон болгожо шадабагүй. Париж, Марсель, Тулон, Дьепп ба бусад городуудта компарти болбол абаһан голосуудай тоогой талаар нэгэдэхи һуурида гараһан байна.

Социалистнууд 127 мандат—үнгэрэгшэ һунгуулида орходоо 12 мандат үсөөниие абаба. Социалистнуудай позицинуудай һуларһан шалтагаан болбол энэ партиин хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө антикоммунистическэ шанартай, арад зондо хүндэгүй кампаниие ябуулһан ушар мүн байхань тон мэдээжэ.

* * *

Мүн тэрэ үдэр, июниин хоёрто, Италиин учредительнэ суглаанда һунгалтануудай болоһон ба тус орондо монархи байха гү, али республика байха гү гэһэн асуудалай талаар гүрэнэй байгуулалтын тухай референдум болоһон байна. Голосуудые тоолоходо, республикын түлөө 12,7 миллион ба монархиин түлөө 10,7 миллион голосууд үгтэһэн байба. Энэ ушар болбол арад зоной олонхиной бодото хүсэл зориг харуулһан байна.

Италиие захиржа байгаа Савойско династи болбол реакционно буржуази ба газарай эзэд аристократиин тулгуурин мүн байһан юм. Король Виктор Эммануил гэгшэ 1922 ондо Муссолиниие засагта оруулһан байна. Тэрээнһээ хойшо фашизмай гэмтэ ябадалнуудые монархиһаа илгахын аргагүй болоһон байха юм. Муссолиниин бүхы гадаадын политическэ ба дотоодын политическэ муухай авантюринууд болбол тус королиин мэдэл ба зүбшөөлөөр, тэрээнэй нэрээр ябуулагдажа байһан байгаа. Савойско династи хадаа Муссолиниин гарһаа Эфиопиин, Албаниин, Хорватиин титемүүдые тушаан абаһан байна. Мүн тэрэ үедэ Италиин болбол гитлеровскэ Германиин хани нүхэрын болоһон байха юм.

Муссолиниин журамай бута сохигдоһоной һүүлээр королевскэ засаг болбол Италиин фашистнүүдай ба бүхы хара хархис реакциин гарта үлэһэн байна. Сохом энэ ушарһаа, имагтал референдумэй урда тээхэнэ, реакционно элементнүүд болбол королиин түлөө галзуу шанга кампани эхилһэниинь гайхалтай бэшэ. Еһотой элитэ монархистнүүдһаа (демократическа партиин) гадна мүн тэрэшэлэн «уомо куалюнкуэ» («юрын хүнэй фронт») гэжэ нэрлэгдэдэг демагогическа нэрые өөртөө абаһан шэнэ фашистска парти, баруунай либералнууд, католическа духовенство болбол монархиин түлөө оролсоһон байна. Гэбэшье, провокационнуудшье, заналта һүрдүүлэлгэнүүдшье, демагогошье монархистнуудта туһалаагүй гэжэ референдумэй дүнгүүд харуулна.

Мүн энэ дотоодын политическэ хатуу шэрүүн тэмсэлэй байдал соо учредительнэ суглаанай һунгуулинууд үнгэрһэн байна. Һунгуулиин кампанида 50-һаа дээшэ элдэб янзын политическэ партинууд ба бүлэгүүд хабаадалсаһаниинь тэмдэглэбэл тон эли болоно. Хэды тиимэ болобошье, миин дүрбэн партинууд — коммунистическэ, социалистическэ, христианско-демократическа партинууд ба хуушанай либеральна буржуазиие нэгэдхэһэн национально-демократическа союз гэжэ нэрлэгдэдэг парти-эдэнэр бүхы 30 округуудта өөһэдынгөө һунгуулиин списогүүдые табиһан байна.

Түрүүн абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, һунгагшадай нэлэнхы олонхинь түрүүшын 3 партинуудта өөһэдынгөө голосые үгэһэниинь эли болобо. Хамагай ехэ—7900 мянган голосуудые христианска демократууд абаба. Һүүлээрынь социалистнууд—(4600 мянган) ба коммунистнууд—(4200 мянган) голосуудые абаһан байна. Энэ хоёр партинууд болбол юрэнхыдөө гадаадын ба дотоодын политикын бүхы гол асуудалнуудай талаар нэгэдэмэл фронтоор ябадаг ба мүнөө байгаа итальянска правительствын гол һууринь болодог юм. Национальна демократическа союз 1500 мянган тухай голосуудые суглуулба. «Уомо куалюнкуэ»-һээ гараһан эгээл барууниие баримталдаг, фашист үзэл баригшад болбол миллионһоо бага үлүүтэй голос абаба. Бусад партинууд тон бирагүй дэмжэлтэ олоһон байна.

Эдэ дүнгүүд болбол демократи ба реакциин хүсэнүүдэй хоорондоһи дотоодын политическэ хурса тэмсэлые эли тодо харуулна.

* * *

Испанска ситуациие мүрдэхэ талаар Аюулгүйн Соведэй комисси хүдэлмэреэ дүүргэһэн ба өөрынгөө дүнгүүдые табиһан байна. Тус комисси болбол франкистска Испаниин зүгһөө уласхоорондын энхэ амгалан байдалда аюул һүнөөл хүргэжэ байһание баталһан бурүүшаагүй материалнуудые бүхы дэлхэйн хамаг заха хизаарнуудһаа абаһаниинь элитэ. Комисси хадаа Франкын гэмтэ ажал-ябуулгын хэдэн олон тоото баримтануудые дүнлэһэн ба Франкын журамые буруушааһан байна. Зүгөөр тус комиссиин бодото дурадхалнуудань тэдэнэй суглуулһан шухала шанартай материалнуудтайнь таарахагүй байһаниинь халагтай. Франкистска Испанитай дипломатическа харилсаануудые шууд таһалха ябадалые Аюулгүйн Совет заажа үгэг гэһэн ба испанска асуудалые анха түрүүн табиһан Польшын дурадхалые энэ комисси абаагүй байна. Английска правительство болбол Франкын журам тушаа тусхай меморандум соогоо «Франкын журам болбол уласхоорондын амгалан тайбан ба аюулгүй байдалда һүнөөл хүргэжэ байһанай ямаршье баримтагүй» гэжэ мэдүүлһэн энэ ушар тус хэрэгтэ эхэнэн түбэг ушарулба.

Комиссиин хоёрой хоорондохи удхатай дурадхал оруулһан дээрэһээ зориг орон ба гадаадын оронуудай нүлөө ехэтэ реакционно элементнүүдэй зүгһөө дэмжэжэ абахабди гэжэ найдаһан Франко ба тэрэнэй нүхэд һүүдэрнүүд болбол демократическа оронууд ба Нэгэдэмэл нацанууд эсэргүү галзуу үргэн кампание эрхилжэ оробо. Франко өөрөө Испаняар зайжа ба фалангистнүүдай хамгаалалта доро нэгэнзэргүй муухай үгэнүүдые хэлэжэ ябаад гүйлгэнэ. Тэрээнтэй хамта франкистнууд болбол өөрынгөө ороной дотор демократическа элементнүүдтэ эсэргүү шуһата террорые үшөө ехэ хэмжээгээр шангадхажа байна.

Амгалан тайбанай хэрэгтэ аюул хүргэжэ байгаа Франкын политика ба тэрэнэй фашистска пропагандада мүнөө хүртэр ёһото сохилто үгөөгүй байһандань Англи ба США-гэй олониитэ зон дураа гутажа байна. Жэшээлхэдэ, «Эб найрамдалые шүүжэ олое»—гэһэн организациин Американска национальна комитет болбол США-гэй правительствода хандаһан өөрынгөө хандалга соо фашистска Испанитай США-гэй худалдаа-наймаа үргэлжэлүүлжэ байгаа ябадал болбол «фашизмай засагые үгы хэхын түлөө бэе бэеэ ойлголсон байха, харилсан-туһалалсан байха болохын түлөө, бүхы хүн түрэлхитэнэй нэрэ хүндын түлөө өөрынгөө ами бэеые үгэһэн ба улаан шуһаа адхаһан хэдэн мянган американецуудай мүнхэ дурасхаалда урбаһан ябадал мүн болоно» гэжэ бэшэнэ.

Республиканска Испаниин гадаадын хэрэгүүдэй Министр байһан Альварес Дель Вайо гэгшэ «Нейшн» гэжэ американска журналда тунхаглаһан статья соогоо, испанска республиканецуудай зүгһөө Франкын журамые зайлуулхын түлөө үнэн шиидэлгэтэй байдалые мэдүүлнэ. «Испанска арад болбол хэрбээ Франкодо английска ба американска дэмжэлгэ үзүүлээгүй хада, тэдэнэр болбол үни эрхэ сүлөөтэй болоод байха байһанаа мэдэнэ»—гэжэ Дель Вайо бэшэнэ.

А. ШАТИЛОВ.

ИТАЛИДАХИ ПОЛИТИЧЕСКЭ БАЙДАЛ

РИМ, июниин 12. (ТАСС). Министрнүүдэй Соведэй үсэгэлдэр болоһон заседаниин һүүлдэ иимэ коммюникэ ниитэлэгдэһэн байна гэбэл:

«Министрнүүдэй Совет болбол хуулиин эрилтэнүүдэй ёһоор верховно кассационно палатын зүгһөө референдумэй дүнгүүдые соносхоһониие мэдээндээ абаһан байна. Эдэ дүнгүүд болбол республикын түлөө олонхи голосые хангаһан байна. Министрнүүдэй Совет болбол июниин 11-эй заседани дээрэ тус баримтаһаа уламжалан гараха ёһотой бодото тодорхой тогтоолые абахын эрхэ өөртөө үлөөһэн байна. Министрнүүдэй Совет болбол бүхы итальянецуудай харюусалгата мэдэрэлдэ найдажа байна, тиимэдэ өөрынгөө олонхи талаар республиканска үзэлтэй байһанаа эли тодо харуулһан улас ороноо лойяльна бэшэ элементнүүдэй муухай мэхэтэ һүбэгшэлгэдэ орохогүйе уряална. Манай улас орон болбол өөрынгөө хүсэндэ ба өөрынгөө эрхэдэ этигэн найдаад байхадаа, бүхы, эрадай хуулита плебисцит дээрэ туйлагдаһан илалтые тэрээнһээ хэншье буляажа шадахагүй гэжэ мэдэхэ ёһотой, теэд правительство болбол энэ хуулита байдалые дүүрэнээр хамгаалагша зандаа үлэһэн байна. Урид тогтоон абтаһан шиидхэбэриин ёһоор, июниин 11-эй үдэр болбол һайндэр гэжэ соносхогдоно».

Римскэ газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Умберто Савойский болбол июниин 10-да Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ де Гасперитэй уулзажа хөөрэлдэхэдөө, мартын 16-ай (өөрөө Умертын гараа табиһан) хууляар хараалагдаһанай ёһоор тэрээндэ гүрэнэй ахалагшын засаг эрхээ үгэхые арсаһан ба кассационно палатын хэһэн референдумэй дүнгүүдэй соносхол ниитэлэлгэ болбол «хуулита» ба «эсэслэһэн шанартай» бэшэ гэжэ «үндэһэ баримта» дурадхаһан байна.

Умберто болбол де Гаспериие өөрынгөө гражданска хуули засаг баригша болгон томилоод, өөрөө Итали дээрээ (Римһээ ондоо тээ) «июниин 18 хүртэр» үлэхэ байнаб, энэ үдэр кассационно палата хадаа референдумэй эсэсэй дүнгүүдые соносхон ниитэлхэ хүсэлтэй байна гэжэ правительствода дурадхаһан байха юм.

Кассационно палатын хуулита акт болбол республикые соносхохо ба гүрэнэй ажаллагшын засагай эрхые дамжуулха ябадалда гүйсэд үндэһэн боложо үгэхэ байна гэжэ олонхи министрнүүд Умбертын дурадхалые буруушаан зайлуулһан байха юм. Де Гаспери баһа дахин Умбертда ошоһон байгаа, гэбэшье Умберт болбол «һаналаа хэлбэрхэгүй ябадал» харуулба. Энэ үедэ союзна комиссиин ахалагша адмирал Стоун гэгшэ корольтой уулзаһан байна. Засаг эрхээ дамжуулха тухай асуудал болбол Итали... дотоодын хэрэг мүн гэжэ Сто... (хуулита бэшээр) мэдүүлээ юм гэжэ газетэнүүд мэдээснэ. Зү... Стоун хадаа нюурай хөөрэлд... тор «хуули ба кассационно па... тын шиидхэбэриие анхара... абаад үзэбэл шиидхэбэреэ июни... 18 хүртэр хойшолуулха ябад... хадаа болгоомжо һэрэмжэ үзү... һэн ябадал мүн болоно г... хэлээ юм гү гэһэн шэнгеэр га... «Аванти» газетэ бэшэнэ.

Умбертын адъютант генерал ... фанте гэгшэ Франс Пресс аген... вын түлөөлэгшэдэ интервью ү... дөө, олон тоото техническэ эн... рэлнүүд гараһан ба кассаци... палата хадаа мүнөө абтаһан ... долнуудые хаража үзэхэ гэжэ ... шөөһэн юм гэһэн энээниие хал... рижа, иимэ эрхэ байдалда р... рендумые дахин дабтааһаа б... хотой байна гэжэ мэдүүлбэ.

Де Гаспериин Квириналһаа б... жа ерэһэнэй һүүлдэ Министр... дэй Соведэй заседани дахин т... жэлбэ. Тэрээнэй һүүлдэ дээрэ... саглагша коммюнике ниитэл... һэн байха юм. Тус коммюнике... бол бүхы министрнүүдтэ һайш... даһан байна. тэрээнэй тоодо ... бералнууд Брозио ба Корбино ... шаалсаһан байна. Гансал ол... тын хүдэлмэринүүдэй министр... таню гэгшэ Умбертын дурадх... һайшаажа һаналаа үгэһэн ба...

Немецкэ сэрэгэй гол ехэ гэмтэ ябадал хэгшэдые сүүдлэх... Нюрнбергдэхи процесс

Июниин 10-ай үглөөнэй заседани

НЮРНБЕРГ, июниин 10. (ТАСС). Мүнөөдэр үглөөнэй заседани дээрэ Трибунал болбол сүүдлүүлэгшэ Зейсс-Инквартын хэрэгые шагнажа эхилбэ. Сүүдлүүлэгшые тэрээнэй үмөөрэгшэ Штейнбауэр асуултада оруулна. Штейнбауэр болбол Зейсс Инквартые Австриин эрхэ сүлөөтэ ба бэеэ даанги байдалай түлөө тэмсэжэ ябаһан хүн шахуугаар харуулхые оролдоһон байна.

Хэдэ хэдэн хүтэлхы шанартай асуудалнуудые табижа, адвокат Штейнбауэр гэгшэ тэрээнэй үмөөрэгшэ хүн хадаа Германиин гитлеровскэ нюуса үгэсөө хэгшэдтэй холбоогүй байһан юм гэһэн һанал түрүүлхые оролдоно. Зүгөөр Зейсс-Инкварт болбол өөрөө Герингтэй, Гесстэй хэлсээ ябуулжа байһан ба Австри хадаа гитлеровскэ политикые дэмжэглэхэ ёһотой гэжэ Шушнигай урда баалажа байһан тухайгаа мэдэрһэн байха юм. Зейсс-Инкварт болбол австрийска ба германска гитлеровецүүдэй хоорондохи холбоо байгуулдаг хүн байһанби гэжэ бата мэдэрнэ.

Һүүлээрынь Австриие гитле... цүүдэй эзэлэн абаһан «Анш... тухай темэдэ асуултанууд бол...

Сүүдлүүлэгшын Австри дээр... хилжэ байһан хэрэг ябуулга... тухай асуулта хэжэ ду... үмөөрэгшэ Штейнбауэр болбо Ч... словакиие Германиин хүсөөр... ябадалда сүүдлүүлэгшэ ямар... даажа байһан тухай хэдэн асу... нуудые тэрээндэ табина.

Энээгээр сүүдлүүлэгшэһээ ... та абаха ябадал дүүрэнэ.

Июниин 11-эй үглөөнэй заседани

НЮРНБЕРГ, июниин 11. (ТАСС). Мүнөөдэр үглөөнэй заседани дээрэ сүүдлүүлэгшэ Зейсс-Инквартһаа асуулта абалга тэрэниие үмөөрэгшэ адвокат Штейнбауэр үргэлжэлүүлбэ.

СС, ОКВ ба генеральна штабые үмөөрэгшэд, мүн баһа сүүдлүүлэгшэ Заукель ба Шпеерые үмөөрэгшэд тус сүүдлүүлэгшэдэ нэгэ хэдэн асуудалнуудые табина. Һүүлээрынь французска гэмнэлтын түлөөлэгшэд асуулта абажа эхилнэ.

Гэмнэгшын асуудалнуудта харюу үгэхэдөө Зейсс-Инкварт болбол Голландида үнэхөөрөө „германска политикые ябуулжа байгаа һэмби", энэ ябадал болбол „минии юрэнхы зорилгонуудай нэгэн хуби мүн" байһан юм гэжэ мэдэрнэ.

ГЭМНЭГШЭ: рейхскомиссар ябахадаа та болбол Голландида өөрынгөө ганса нюураар захиран ба засаглан байхын түлөө хоёр палатануудые тараажа, иигэжэ өөртөө юрисдикциин талаар хуулиин эрхэ үбэршэлһэн байгаа гүт?

СҮҮДЛҮҮЛЭГШЭ: би ... хиралта гэхэ гү, али заабари... хай мүнөө һананагүйб, тиигэбэ... энэ магад танай хэлэһэнэй ... болоһон байгаа бэзэ.

Зейсс-Инкварт болбол Го... дида өөрынгөө удаа дараалан ... гаһан заабари захиралтануудай ... дэб албан газарнуудай дээдэ... гын чиновнигуудые германск... голландска гитлеровецүүдэ... гэн халажа байһан юм гэжэ ... нэгшэ саашань тодоруулна.

Июниин 11-эй үдэшын заседани

НЮРНБЕРГ, июниин 11. (ТАСС). Трибуналай июниин 11-эй үдэшын заседани дээрэ Французска гэмнэлгын түлөөлэгшын зүгһөө сүүдлүүлэгшэ Зейс-Инквартһаа асуулта абаха ябадал үргэлжэлбэ.

Голландиин дээдэ ба дунда һургуулинуудые германизацилха гэһэн зорилго сүүдлүүлэгшын урдаа табижа байһание гэмнэгшэ саашань элирхэйлнэ.

Голландска гражданинуудые арестовалха, түрмэдэ хааха ба Германида концентрационно лагерьнуудта намнаха ябадалда сүүдлүүлэгшэ хабаадагша һэн гү гэжэ гэмнэгшын асуухада Зейсс-Инкварт болбол иимэ ябадалнуудые „гансал полици" хэдэг байгаа гэжэ харюуһаа зайлангяар хэлэнэ. Тиигэбэшье тэрээнэй заабаряар голландецуудые концентрационно лагерьта һуулгаха гэһэн шиидхэбэринүүд гаргагдадаг байгаа гэжэ мүнөөл һая „Һанаандаа оруулна".

Һүүлээрынь гэмнэгшэ болбол барисаанда байһан хүнүүдые буудажа алаһан тушаа сүүдлүүлэгшэдэ хэдэн асуудалнуудые на...

Үдэшын заседаниин һүүлэй ... гэмнэгшэ болбол сүүдлүүл... Голландида имперскэ ком... байһан үедөө тус ороние ... ческа дээрмэдэлгэдэ оруул... шаа асуудалнуудые табижа ... нэ.

Французска гэмнэгшын ... Зейсс-Инквартда асуулта ... гын эсэсые июниин 12-ой ... нэй заседанида болгогдобо.

Борнемудта лейбористска партиин конференци нээгдэбэ

ЛОНДОН, июниин 11. (ТАСС). Үсэгэлдэр Борнемудта Гарольд Ласкиин түрүүлэлгэ доро лейбористска партиин жэл бүхэндэ болодог 45-дахи конференци нээгдэбэ. Тус конференци дээрэ энэ ороной бүхы хизаарнуудһаа сугларһан 1. 179 делегадууд хабаадалсана.

Июниин 9-эй үдэшэлэн Борнемудта болоһон демонстраци дээрэ Моррисон үгэ хэлэхэдээ, конференци болбол лейбористска партиин политикые тодолон гаргадаг эгээ дээдэ орган мүн, тиимэдэ мүнөөнэй конференци хадаа урдань болоһон алишье конференциһээ үлүү хүндэ харюусалгатай байха юм. Гэбэшье, конференци болбол правительствын өөрынгөө онсо хиналта доро абахые һанаашалжа шадахагүй байна, зүгеер правительство хадаа тус конференциин бүхы мэдүүлгэнүүдые дүүрэнээр ба дүгөөр анхаралдаа абаха байна гэжэ тоолоходонь болоно гэжэ Моррисон тэмдэглэбэ.

Ласкиин оролтын үгэ хэлэһэнэй һүүлдэ конференци болбол гүйсэдкомой элидхэл соохи һүүлшын бүгэдэниитын һунгалтанууд тушаа хубиие хэлсээ зүбшэлдөөгүйгөөр баталан абаба.

Һүүлээрынь конференци болбол Англидахи фашистнуудай эдибхитэ ябадал тушаа хоёр ондоо тогтоолнуудые зүбшэжэ хэлсэһэн байна. Фашизмын дахин һэргэхэ ябадалда һаад хахын түлөө правительство болбол хатуу шэрүүн хэмжээнүүдые абаха ёһотой гэжэ түмэрзамайхидай профсоюзын зүгһөө Бенстид уряалба. Фашистска эдибхитэ ябадалнууд ба антисемитизмтэй тэмсэхын түлөө шэнэнүүд хуулинуудые гаргаха ёһотой гэжэ парламентын член Гарольд Леверэй оруулһан тогтоол дотор хэлэгдэнэ. Лейбористска правительство болбол фашизмые таһалан һалгаха хүсэлтэй байдаг, гэбэшье, тус правительство болбол фашизмые сохихоёо айдаг байна гэжэ Левер мэдүүлбэ. Правительство болбол энэ хэрэгтэ ёһотойгоор хандажа ороо һаа, дан оройтошохоёо хүлеэжэ байнгүй, дары сагаа тусхай хуулинуудые тогтоожо абаха ёһотой байгаа.

Бенстидэй тогтоолые абаа һаа, „хатуу шэрүүн хэмжээнүүд" гэһэн үгэнүүдынь фашизмда эсэргүү зорюулагдаһан тусхай шэнэ хуулинуудые абаха гэһэн удхатай бэшэ гэжэ уридшалан ойлголсоод баталхада болохо байна гэжэ гүйсэдкомой зүгһөө үгэ хэлэхэдээ Алиса Бэкон мэдүүлбэ.

Бэкон болбол өөрынгөө үгэ соо Леверэй тогтоолые буруушаахадаа, „Англидахи фашизмын хүсэн тухай буруу һанамжа гаргаха" хэрэггүй гэһэн ушарые шалтагаан болгон баримталба.

Конференци болбол түмэрзамайхидай профсоюзуудай дурадхан оруулһан тогтоолые абаһан байна.

Конференци болбол шэнэ Итальянска республикада баярай бэшэг ябуулба.

Лейбористска партиин конференци

БОРНЕМУТ, июниин 11. (ТАСС). Лейбористска конференциин июниин 11-эй үглөөнэй заседани дээрэ премьер-министр Эттли үгэ хэлэбэ. Тэрэ болбол лейбористска партиин парламентска фракциин хүдэлмэри тухай тоосоо табижа, тэрэ зуураа лейбористска правительствын арбан һара соохи ажал-ябуулгануудай дүнгые бүридхэһэн байна.

Конференци болбол правительствын ажал-ябуулгануудые һайшааба.

Тиигэбэшье конференци болбол лейбористска партиин гүйсэдкомой бүхы хүдэлмэриие һайшааха һаналгүй байһаниинь дары элирһэн байна. Делегацинууд болбол хоёр резолюци дурадхан оруулһан байна гэбэл: тэрээнэй нэгэдэхи резолюци хадаа үргэн арад зондо лейбористска партиин политикые „нэбтэрүүлэн ойлгуулха ябадалые эрид шангаар һайжаруулха" гэһэн эрилтэ табина, хоёрдохи резолюцинь хадаа парти болбол пропаганда ба хэблэлдэ хүсэд анхаралаа табинагүй гэжэ тэмдэглэнэ.

Гүйсэдкомой зүгһөө Гринвуд гэгшэ эдэ хоёр резолюцинуудые буруушаан үгэ хэлэбэ. Тэрээнэй үгые делегадууд һууриһаа үгэ хаян хэдэн дахин таһалдуулһан байна. Гринвудэй һанамжые Ласки дэмжэглэһэн байбашье, делегадуудай эрилтээр тус хоёр резолюци голосовани дээрэ табигдаһан ба нэлэнхы эхэнэ дуугаар тогтоон абтаһан байна.

Мүнөөдэр лейбористска партиин национальна гүйсэдкомые һунгаһан һунгалтануудай дүнгүүд соносхогдобо.

Бельгидэ хилээмэнэй нормо бага болгобо

БРЮССЕЛЬ, июниин 11. (ТАСС). Бельгийскэ ханган тэдхэлгын министр Лальман гэгшын хэблэлэй түлөөлэгшэнүүдтэ мэдүүлһэнэй ёһоор Бельги болбол мүнөө үедэ хилээмэнэй талаар ехэхэн дутагдал бэрхэшээлдэ ороод байна. Энээн дээрэһээ арад зондо хилээмэ үгэхэ нормо 350 граммһаа 300 грамм хүртэрөө доошолуулагдаба. Энэ нормо болбол шэнэ ургаса хүртэр тэрэ зандаа байха байна.

Мексика ба Боливида бо... байгаа забастовкону...

НЬЮ-ЙОРК, июниин 9. (Т... Ассошиэйтед пресс агентствы... респондентын Мексикэһээ мэ... һэнэй ёһоор, салин хүлһэ ... лүүлхэ тухай хэлсээниие ту... оролдоһон Монтердэхи шэлэ... водой буһалгаа гаргаһан хү... ришэдэй түлөөлэгшэдтэй ябу... хэлсээнэй амжалтагүйгөөр ... һэнэй эсэстэ, Мексикын ажа... дай конфедерациин генеральн... ретарь Фиделио Веласкес ... июниин 11-дэ бүгэдэниитын ... товко эхилхэнь гэжэ сово... Республикын президент Авил... мачо гэгшын салин хүлһые ... центээр дээшэлүүлхэ ба зав... кын үеын салин хүлһэнэй ... центые түлэхэ тухай дурад... шэлэй заводой эзэд зүбшөө...

Юнайтед пресс агентствы... респондентын Ла-Пасаһаа (Б... мэдээсэһэнэй ёһоор, түмэр ... дай ба трамвайн хүдэлмэри... дэй забастовко тэндэ үргэ... һөөр.

Харюусалгата редакторай о... Д. Д. ЛУБСАН...

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС, Улан-Удэ, Үнэн), ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80; зам. редактора—23; ответ секретаря—3-23; отделов: партийной и комсомольской ... сельского хозяйства—3-23; культуры и быта, промышленности и транспорта—4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов—4-52 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.).

Н—00638. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. Тираж ...